

7.SINIF 8. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık KIRŞEHİR Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

Etkinlik 1

Hem ülkemizde hem de dünyada merak edilen ve araştırılan yapay zekâ; insan gibi davranışlar sergileme, sayısal mantık yürütme, konuşma ve sesi algılayabilme gibi birçok yeteneğe sahip yazılımsal ve donanımsal sistemler bütünü olarak tanımlanabilir. İnsanlar çok eski zamanlardan beri farklı makineler yaparak ve sistemler geliştirerek yaşamlarını kolaylaştırmaya çalışmıştır. Milattan önceki zaman dilimlerinde çeşitli sistemler aracılığıyla insan yaşamının kolaylaştırılmasına yönelik adımlar atılmıştır. Bu tür çalışmalar ilk olarak Ktesibios tarafından ele alınmıştır. Zamanla çeşitli robotik çalışmalara devam edilmiştir. 12. yüzyılda El-Cezeri'nin ve 16. yüzyılda Leonardo Da Vinci'nin çeşitli çalışmaları bunlara örnek gösterilmiştir. Bu tür sistemler geliştikçe insanlar daha farklı bir arayış içerisine girmiştir. Kendisi gibi düşünme kavramının nasıl olacağını merak etmeye başlamıştır. 1935 yılına gelindiğinde yapay zekâ alanındaki ilk önemli çalışmalar ortaya çıkmaya başlamıştır. İngiliz mantıkçı ve bilgisayar öncüsü Alan Mathison Turing tarafından ortaya atılan düşünceye göre her türlü düşünce, matematiksel olarak ifade edilebilir ve makine tarafından çözülebilmiş. Turing'in çalışmalarından hareketle 1950'li yıllarda Turing test dediğimiz bir sistem geliştirilmiştir. Bu testte insan dışındaki bir zekânın doğal dili işlemesi, muhakeme edebilmesi, öğrenebilmesi ve bilgileri uygun bir şekilde gösterebilmesi ele alınmıştır. 1955 yılında "yapay zekâ" terimi, John McCarthy, Marvin Minsky, Nathaniel Rochester ve Claude Shannon tarafından sunulan bir konferansta kullanılmıştır. Bu yıllarda hızlı atılımlar görülmeye ve çeşitli programlama dilleri oluşturulmaya çalışılmıştır. Bunların neticesinde ilk bilgisayarlar ortaya çıkmıştır. Yapay zekâların insan gibi düşünme ve iletişim kurma çalışmaları düşünsel anlamda ilk defa 1998 yılında meyvesini vermiştir. Deep Blue adındaki bilgisayar oyunu, satranç şampiyonu Gary Kasparov'u yenebilmeyi başarmıştır. İletişim manasında ise 2014 yılında Eugen Goostman adlı bir program, 13 yaşında Ukraynalı bir çocuğu taklit ederek Turing testini geçmiştir.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1) Yapay zekâ ne demektir?

2) Yapay zekânın geliştirilmesinde rol oynayan bilim adamları kimdir?

3) Turing testiyle ölçülmek istenen nedir?

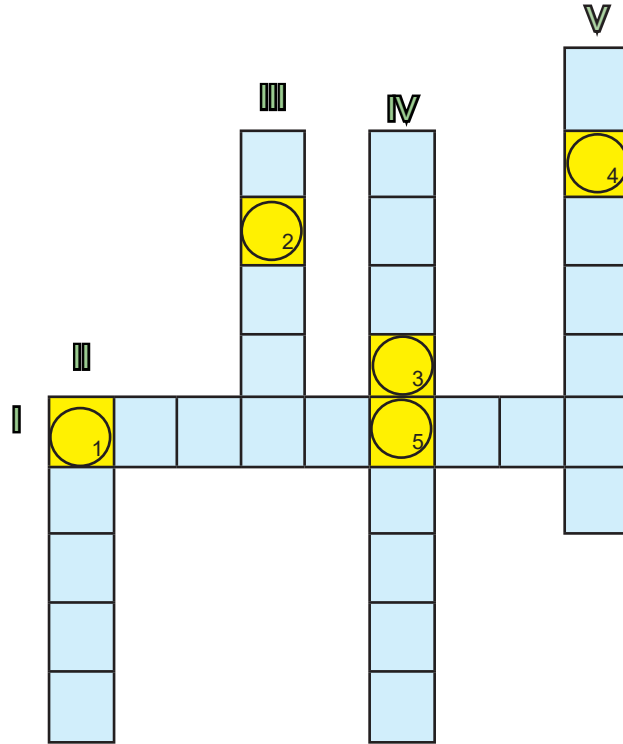
4) Yapay zekânın insansı özellikleri geliştirdiğinin somut örnekleri hangi olaylarla ortaya çıkmıştır?

Etkinlik 2

Günümüzde en çok tartışılan konulardan olan klonlama; eşeysiz üreme yöntemiyle genetik yapısı birbirinin aynı olan canlıların oluşturulması anlamına gelmektedir. Dünyada ilk klonlanan canlı, Dolly adlı bir koyundur. Dolly 5 Temmuz 1996'da doğmuş ve ilerleyen akciğer hastalığı nedeniyle 7 yaşına kadar yaşamıştır. Yine aynı tarihte bir maymun da klonlanmıştır. 1998 yılında ise ahlaki değerler ve insan psikolojisi de dikkate alınarak Amerika Birleşik Devletleri'nde insan klonlama yasağı gelmiştir. 1999 yılında ise 19 Avrupa ülkesinde insan klonlama yasağı getirilmiştir. Bizim ülkemizde ise TÜBİTAK ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından desteklenen proje sonucunda 21 Kasım 2007 tarihinde dünyaya gelen Oyali, dünyanın en uzun yaşayan klon hayvanları arasına girmiştir. Oyali 4,5 yaşında hayata veda etmiştir.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları Romen rakamlarıyla verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- I Ruh bilimi
- II Gerçekleştirilmesi istenen tasarı
- III Bir işin yapılmasına karşı olan yasal veya yasa dışı engel
- IV Kopyalama
- V Kalıtım bilimi

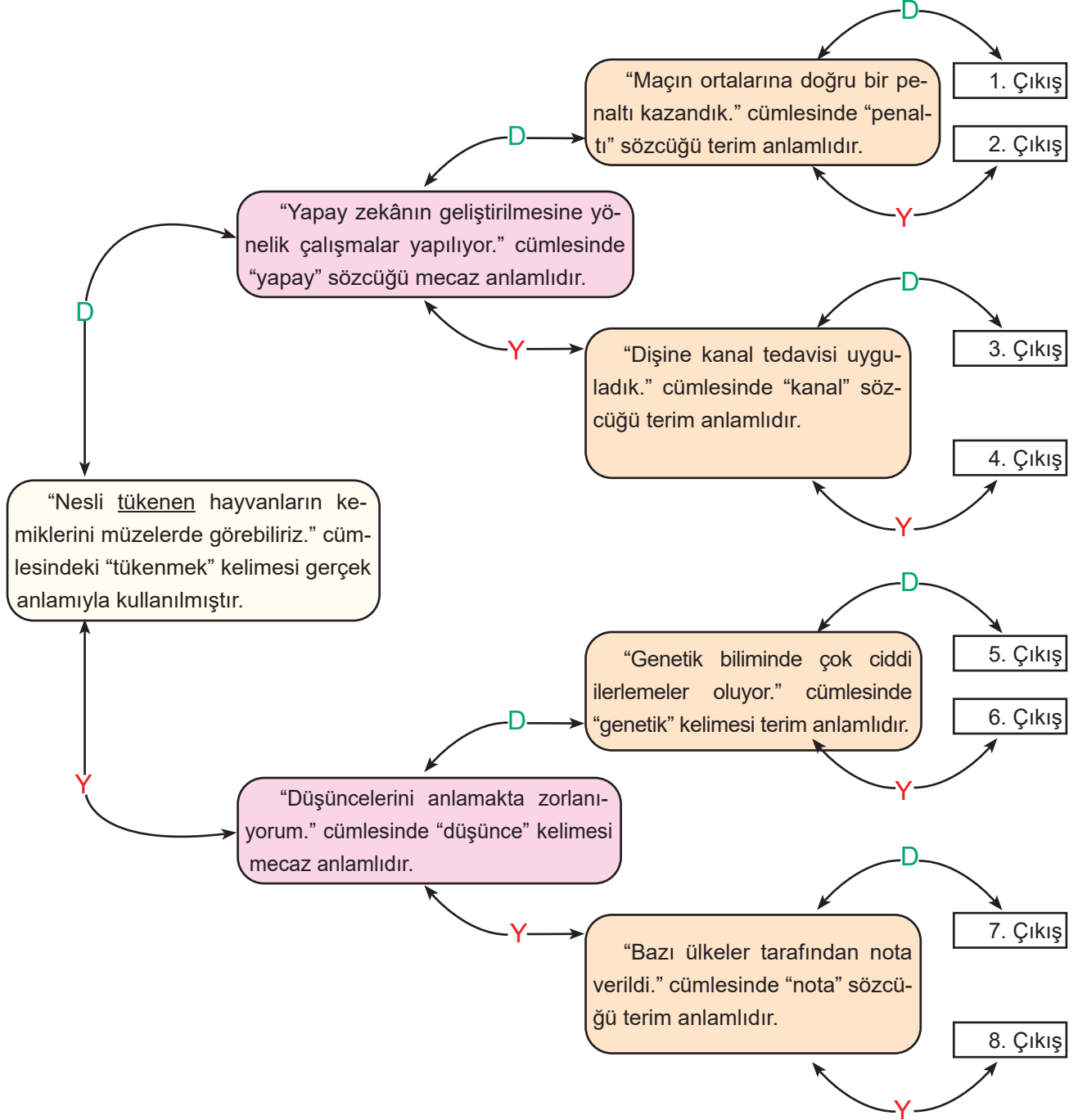

Numaralanmış kutularda yer alan harfler "Anahtar Sözcük" bölümüne yerleştirildiğinde oluşacak sözcüğü aşağı yazınız.

Anahtar Sözcük				
1	2	3	4	5

Etkinlik 3

Aşağıda verilen kavram haritasındaki ifadeleri en soldaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.

ÇIKIŞ KAPISI

Etkinlik 4

Aşağıdaki atasözlerini anlamlarıyla eşleştirerek ilgili kutuya yazınız.

No.	ATASÖZLERİ
1	Baca eğri de olsa dumanı doğru çıkar.
2	Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
3	Emanet ata binen tez iner.
4	Görünen köy, kılavuz istemez.
5	Tarlada izi olmayanın harmanda sözü (yüzü) olmaz.
6	Zahmetsiz rahmet olmaz.

No.	ANLAMLARI
A	Sıkıntı, güçlük çekmeden iyi ve güzel işler başarılamaz.
B	Ödünç alınmış araçlarla girilen işler çok kez yürütülemez.
C	İşin içinde olmayanlar o işi kolay veya kârlı sanırlar.
Ç	Ne kadar gizlense de gerçekler ortadadır.
D	Yaradılıştan iyi ve doğru olan kimse, ne denli elverişsiz ortam içinde bulunursa bulunsun niteliğini yitirmez.
E	Kendini işe vermeyenden, bir iş üretmeyenden hayır gelmez.

1	2	3	4	5	6

Etkinlik 5

Aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimleri anlamlarıyla eşleştirip altta yer alan kutucuklara yazınız.

CÜMLELER		DEYİMLERİN ANLAMLARI	
1.	Son davranışlarıyla baltayı taşa vurdu.	a.	Birinin adını anmaz olmak, dost saymaz olmak
2.	Çocuk, aldığı oyuncağın canına okudu.	b.	Korkudan, şaşkınlıktan veya öfkeden konuşamaz olmak
3.	İş iyice dallanıp budaklanmadan amcayla konuşsam mı acaba?	c.	Farkında olmayarak birine dokunacak sözler söylemek
4.	Onu, bu davranışlarından dolayı defterden sildim.	ç.	Berbat ve perişan etmek
5.	Son olaylar karşısında nutkum tutuldu.	d.	Sinirlendirmek, öfkelenmek
6.	Böyle konuşup beni zıvanadan çıkarmayın!	e.	Bir iş, bir sorun büyüyerek karışık duruma gelmek

1	2	3	4	5	6

Etkinlik 6

Aşağıdaki tabloda yer alan cümleleri anlam ilişkilerine göre değerlendirip ilgili sütuna “✓” atınız.

	CÜMLELER	Sebe- Sonuç	Amaç- Sonuç	Koşul
1	İsteğimi gerçekleştireyim diye günlerce araştırma yaptım.			
2	Kitabı ancak zamanında teslim edersen veririm.			
3	Bilgisayarı yanına almadığından projeyi çizemedi.			
4	Okula zamanında yetişebilmek için hızlı adımlarla yürüdü.			
5	Oyun oynayabilirsin ama fazla gürültü yapmayacaksın.			
6	Okuduğu eserleri anlatması için yanımıza çağırdık.			
7	Kar yağınca okul tatil oldu.			
8	Yeterince çalışmadığından başarılı olamadı.			
9	Çevrenin temiz olmasını istiyorsan yerlere çöp atmamalısın.			

Etkinlik 7

Cömertlik

Telaş

Cesaret

Sevinç

Şaşkınlık içinde olmak

Kibir

Tecrübe

Şımarıklık

Yukarıdaki konuları aşağıdaki cümlelerde yer alan deyimlerle eşleştiriniz.

1	Ahmet Bey, gözünü karartıp işi sonuçlandırmaya gidiyordu.	
2	Müdürü görünce etekleri tutuşan Ali, elindeki topu yere bıraktı.	
3	Kapısına gelenlere karşı eli açıktı.	
4	Değer verdiği arkadaşını karşısında görünce etekleri zil çaldı.	
5	Onun bu kadar gamsız olması karşısında ağzı açık kaldı.	
6	Burnu havada olan insanlar kimseyi beğenmezler.	
7	Bu saçları değirmende ağartmadım ben, on yıldır bu işin içindeyim.	
8	Ele avuca sığmaz davranışların insanı çileden çıkarıyor.	

Etkinlik 8

Biyografi : Kişinin başkasının hayat hikâyesini anlattığı edebî türdür.

Otobiyografi: Kişinin kendi hayatını anlattığı edebî türdür.

Buna göre aşağıda verilen metinlerin edebî türlerini altındaki kutucuğa yazınız.

1. METİN

22 Ocak 1933'te Ergani'de doğan şair ilkokulu burada tamamladı. Daha sonra Maraş Ortaokuluna parasız yatılı olarak kaydoldu. Lise öğrenimini Gaziantep'te tamamladı. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanarak başladığı yüksek öğrenimini 1955'te fakültenin mali şubesinden mezuniyetle tamamladı. Daha sonra maliye müfettişliği sınavına girdi ve kazanarak 11 Ocak 1956'da müfettiş yardımcılığı görevine başladı. Görevi icabı Anadolu'yu çok gezer ve birçok il, ilçeyi inceleme ve tanıma fırsatı bulur.

2. METİN

1960 yılında Kırşehir'in küçük bir köyünde doğdum. Doğduğum köy, yeşillikler içinde göz alan güzel bir yerd. Ceviz ağaçlarının gölgesinde oyunlar oynar, akrabalarımızla gece gündüz sohbet ederdik. Tarla işleri biraz zor olurdu. Onun da üstesinden gelirdik. İlkokulu köy okulunda tamamladım. Ortaokul ve lise eğitimi için ilçeye gittim. Daha onra öğretmen okulunu kazanıp öğrenimime devam ettim. Mezun olduğumda zaten aşına olduğum köylerden birine atandım. Emekli olana kadar köy okullarında görev yaptım.

Etkinlik 9

Aşağıdaki şiirlerin konusunu altındaki boşluğa yazınız.

1. ŞİİR

Tam otların sarardığı zamanlar
Yere yüzükoyun uzanıyorum
Toprakta bir telaş, bir telaş
Karıncalar öteden beri dostum

2. ŞİİR

Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... ayrılıyor yolumuz

Etkinlik 10

Aşağıdaki dizelerde yer alan söz sanatlarını bularak karşılarındaki kutuya yazınız.

1. ŞİİR

(...)
Birdenbire kıpkızıl birkaç satırla yandı.
Bu dört mısra değil, sanki dört damla kandı.
Ben garip çizgilere uğraşırken baş başa
Raslamıştım duvarda bir şair arkadaşına
(...)

2. ŞİİR

(...)
Onlar niçin semâda, niçin ben çukurdayım?
Gülsün neden cihan bana, ben yalnız ağlayım?
(...)

3. ŞİİR

(...)
Bütün kusurumu toprak gizliyor.
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor.
(...)

4. ŞİİR

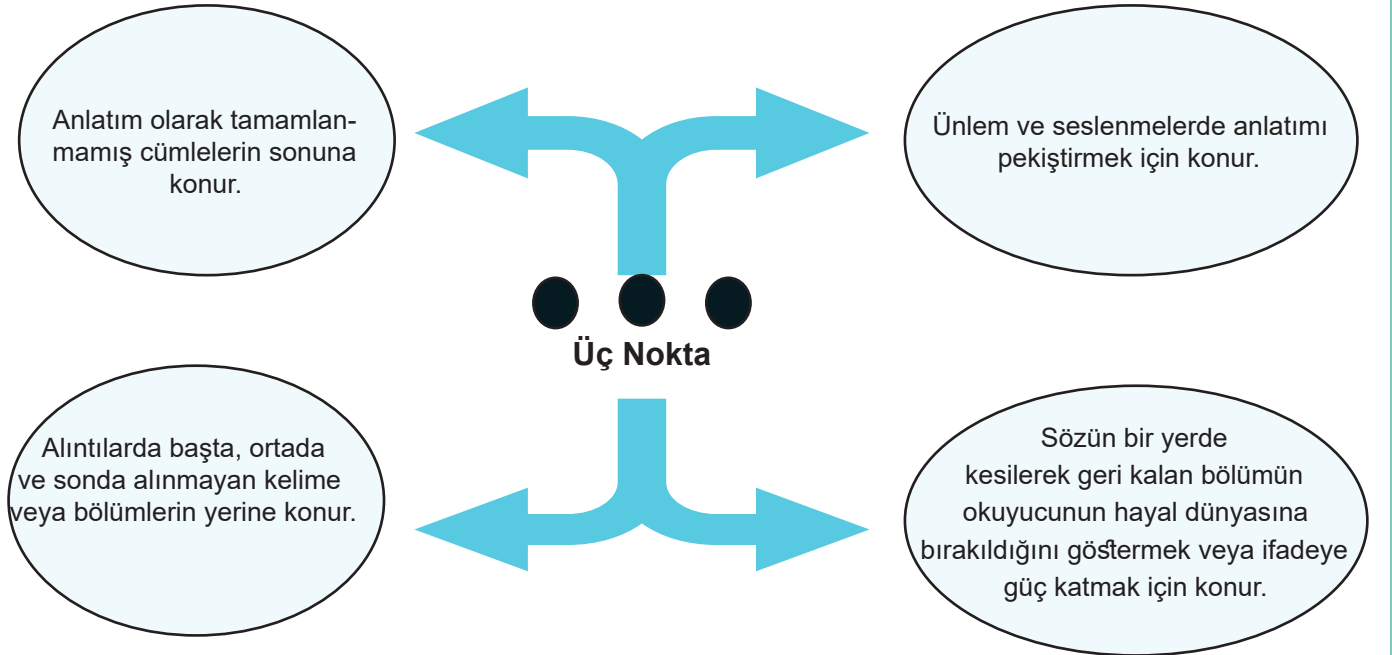
(...)
Kulağının dibinde haykırdı fırtına:
Isınmak istiyorsan toprağı çek sırtına.
(...)

Etkinlik 11

Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlış olan kelimelerin altını çizip yanına doğrusunu yazınız.

CÜMLELER	DOĞRU YAZIMI
1. Bilim ve teknolojiye gerekli önemi vermeyen toplumlar yeni birşey üretemezler.
2. Uzaktan eğitim sürecinde sınavlarımızı çevrimiçi ortamda 17 Aralık'a kadar tamamlamalıyız.
3. Akşam üstüne doğru ödevlerimi tamamlayıp biraz televizyon seyredeceğim.
4. Söylediğin kelimelerin anlamını TDK'dan yararlanarak bulabilirsin.
5. Eşortmanlarını giyip antrenman yapmak için spor salonuna gitmelisin.
6. İstenen dökümanları en kısa zamanda iş yerine getirmelisin.
7. Ramazan Bayramı'nda müsayit olduğun bir zaman diliminde yanıma gelebilirsin.
8. Herkes süprizlere açık olmayabilir.
9. Öğretmenlerimiz, bizi okuma konusunda teşfik etmek için ellerinden geleni yapıyordu.
10. Onun taktir ettiğim birçok özelliği vardı.
11. Cacabey Medresesi, Nurettin Cibril Bin Cacabey tarafından 1271-1272 yıllarında bir gözlem evi olarak yaptırılmıştır.
12. Mademki o ile seyahat edecektin bana neden haber vermedin?
13. Şoförler git gide artan kar yağışı karşısında dikkatli olmalıdır.
14. "Kaplumbağa Terbiyecisi" Tablosu 1906 yılında Osman Hamdi Bey tarafından yapılmıştır.
15. Kırşehir'in Kaman İlçesinde yer alan Baran Dağı'nın eteklerinde küçük bir köy bulunur.
16. Aliye Hanım, Tuz Gölü'ne yakın bir köyde ikamet eden akrabalarını ziyarete gittiğinde telefonuna artarda gelen bildirimleri takip etmekte zorlanıyordu.

Etkinlik 12

Aşağıdaki tabloda yer alan cümlelerden hangileri verilen kurallardan herhangi birini örneklemez? Örneklemeyen cümle veya cümlelerin altına "X" atınız.

Ne çare ki çirkinliği hemencecik ve herkes tarafından görülüyordu da bu yanı...	... derken şehrin öte başından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı...
— Koca Mehmet... Koca Mehmet, be!..	Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz!
Arabacı B...'a yaklaştığını söylüyor, ikide bir fırsat bularak arabanın içine doğru başını çeviriyordu.	

Etkinlik 13

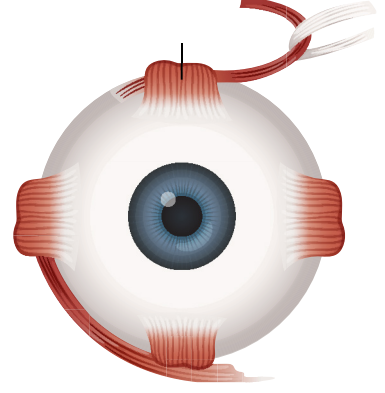
Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçların içine uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

1) Kapıyı heyecanla açtı () Mehmet Bey () e () () Seni gördüğüme çok sevindim () dedi ()
2) Ordular () İlk hedefiniz Akdeniz () dir () ileri ()
3) 19 () 06 () 2020 tarihinde ikinci dönem sona erecek ()
4) Pazardan elma () armut () muz ve kivi aldı ()
5) Bunları manavdan mı () marketten mi () evden mi aldın ()

Etkinlik 14

3D Yazıcı ile Gerçek İnsan Korneaları Üretildi

Gözümüze gelen ışığı odaklayan ve gözü dış etkenlerden koruyan saydam dokuya kornea denir. İngiltere'deki Newcastle Üniversitesinden araştırmacılar bu dokuyu üç boyutlu yazıcıda üretmeyi başardı. Bilim insanları bunu yaparken sağlıklı bir insanın korneasından alınan, henüz bir görevi yapmak için tam olarak farklılaşmamış kök hücrelerden yararlandılar. Kök hücreleri daha sonra çeşitli moleküllerle birleştirip jel kıvamına getirdiler. Bu jeli kullanarak üç boyutlu yazıcıda kornea ürettiler. Çalışmanın mimarı, Newcastle Üniversitesi Doku Mühendisliği Profesörü Che Connon, "Dünya çapında birçok ekip bu süreci uygulanabilir kılmak için ideal biyo-mürekkebi oluşturmaya çalışıyor. Aljinat ve kollajenin bir kombinasyonu olan özel jellerimiz, kök hücreleri canlı tutarken şeklini koruyacak kadar sert ancak bir 3D yazıcıdan çıkabilecek kadar yumuşak bir malzeme ortaya çıkarıyor." dedi. Bilim insanları bu buluşun zamanla tedavi amaçlı kullanılabileceğini öngörüyor.

Bu metinle ilgili aşağıdaki tabloda yer alan soruları cevaplayınız.

Sorular	Evet	Hayır
1) Metinde tanımlamadan yararlanılmıştır.		
2) Metinde amaç-sonuç cümlelerine yer verilmiştir.		
3) Metin, 1. kişi ağzından yazılmıştır.		

Etkinlik 15

- I. Ticaret yolları, aynı zamanda kültürel etkileşimin de olduğu yerlerdir.
- II. Bu ülkeler, ticaret yollarını kullanan tüccarlardan vergi almışlardır.
- III. Bu yolları kullanarak kendi ürünlerini de pazarlamışlardır.
- IV. Tarihte ticaret yollarının geçtiği ülkeler, ekonomik olarak avantajlı kabul edilmiştir.

Numaralandırılmış cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturarak sıralamayı aşağı yazınız.

Etkinlik 16

Aşağıda yer alan cümlelerdeki anlatım bozukluklarını nedenleriyle eşleştiriniz.

1	Ektiğim fidanlar boy atınca çok mutlu olacağım.	A	Anlamca çelişen sözcüklerin kullanılması
2	Yeni okula gelmiştim ki çantamı unuttuğumu fark ettim.	B	Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
3	Saatten yankılanan ışık, gözlerimi kamaştırıyordu.	C	Deyim ve atasözlerinin yanlış kullanılması
4	Ahmet, mutlaka eve gitmiş olabilir diye düşünüyorum.	Ç	Gereksiz sözcük kullanılması
5	Rakiplerini azımsamaman gerektiğini ne zaman öğreneceksin?	D	Anlam belirsizliği
6	Genç delikanlılar sokağın başında top oynuyordu.	E	Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
7	İşleri zamanında yapamaması yüzünden patronun gözüne girdi.		
8	Sınavı kazandığını bana kimse söylemedi.		

1	2	3	4	5	6	7	8

Etkinlik 17

Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluklarını düzelterek doğrusunu altına yazınız.

1) Pazarda sebze ve meyvenin fiyatları oldukça pahalıydı.
2) Saçları büyüyen Ali, berbere gitti.
3) Daha kitaplarım evimize gelmemişti henüz.
4) İyi not alamayacağını hepimiz biliyorduk.
5) Sınıfında çekimser davranmamalı, girişken olmak için çabalamalısın.
6) Sıfırın altında eksi otuz derecedeki havalara alışmak zor.
7) Balıklar çok dışarıda kaldığı için bozulmaya başlamıştı.
8) Eminim okula benden önce gitmiş olmalı.
9) Bir daha yanına uğrayacağım yine.
10) Yapılan tüm itirazlara göz yummuştu.

Etkinlik 18

Ahmet'le ilk defa aşağı yukarı üç dört yıldan beri tanışıyoruz. Ahmet, oturduğumuz apartmanın karşısındaki küçük bir evde ailesiyle birlikte yaşıyordu. Ahmet'in; annesi, babası ve bir de kardeşi vardı. Kardeşlerden en küçüğü de Ahmet'ti. Ahmet, mahallede top oynamayı çok severdi ama fazla topla oynadığı için hiç kimse onu takımına almak istemezdi. Bir gün ona fazla topla oynamaması gerektiğini söyledim. Söylediklerime kulak kabartmasına rağmen beni dinlemeyeceğini çok iyi biliyordum.

Bu metinde yer alan anlatım bozukluklarını düzelterip aşağıdaki bölüme yeniden yazınız.

Etkinlik 19

Aşağıda yer alan deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

1	Burun kıvrırmak	A	Belli etmemeye çalışarak dinlemek
2	Bam teline basmak	B	Başkasının baskısı altında kalmak
3	Canı burnundan çıkmak	C	Kandırmak, yanıltmak
4	Boyunduruk altına girmek	Ç	Birinin her davranışını hoş görmek
5	Göz boyamak	D	Çok kızgın olmak, öfkelenmek
6	Gözünün üstünde kaşın var dememek	E	En çok kızacağı şeyi yapmak veya söylemek
7	Devede kulak kalmak	F	Çok az önemi olmak, söz etmeye değer bulmamak
8	Kulak kabartmak	G	Büyük bir dikkatle dinlemek
9	Dili yanmak	Ğ	Önem vermemek, küçümsemek, beğenmemek
10	Kulak kesilmek	I	Üzüntü ve eziyet çekmek, zarara uğramak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Etkinlik 20

Teknolojideki gelişmelerin her alanda çığır açacağı düşünülüyor. Ama çığır açacak bu teknolojilerin ortak özelliğinin tarihte görülmemiş derecede büyük bir rekabete yol açacağı dile getiriliyor. Başka ortak özelliklerinden biri ise internetin demokratik doğasını tahrip ederek sosyal hayattan ekonomiye tüm alanlarda adaletsizlik ve eşitsizlikleri daha da artırma potansiyellerinin olduğu görülüyor. Örneğin, en üst teknolojinin kullanıldığı bilgisayarları üretilen tüm şifreleri kırabilen, yörüngede binlerce uydusuyla dünyanın en hızlı veri iletişim altyapısına sahip olan ve bu işler için gereken enerjiyi kablosuz iletebilen bir şirketin bütün patentleri aldığını düşünün. Ayrıca bu şirketin istediği fiyatları sadece en zenginlerin karşılayabildiğini, şirketi yönetenlerin gözlerini kapadıklarında her veriye erişim parmaklarını şıktattıklarında her şifreyi kırabildiklerini, herkesten yüzlerce kat daha hızlı bağlantıya sahip olduğunu düşünün. Bu durumda insanlar ne yapabilir?

Bu metnin konusunu ve ana fikrini aşağıdaki bölümlere yazınız.

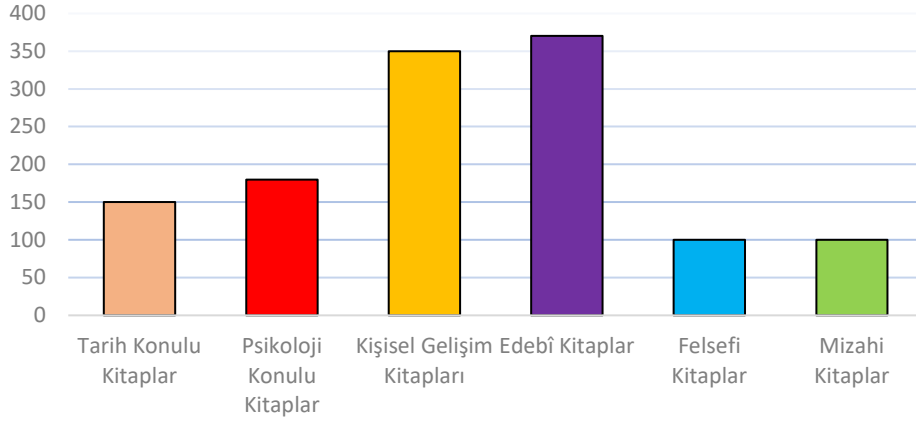
Metnin Konusu

Metnin Ana Fikri

Etkinlik 21

Aşağıdaki sütun grafiğinde bir ayda satılan kitapların konularına göre satılma oranları verilmiştir.

KONULARINA GÖRE EN ÇOK SATILAN KİTAPLAR

Buna göre bu sütun grafiğinden aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabilir? Ulaşılan yargıların bulunduğu bölüme “✓” atınız.

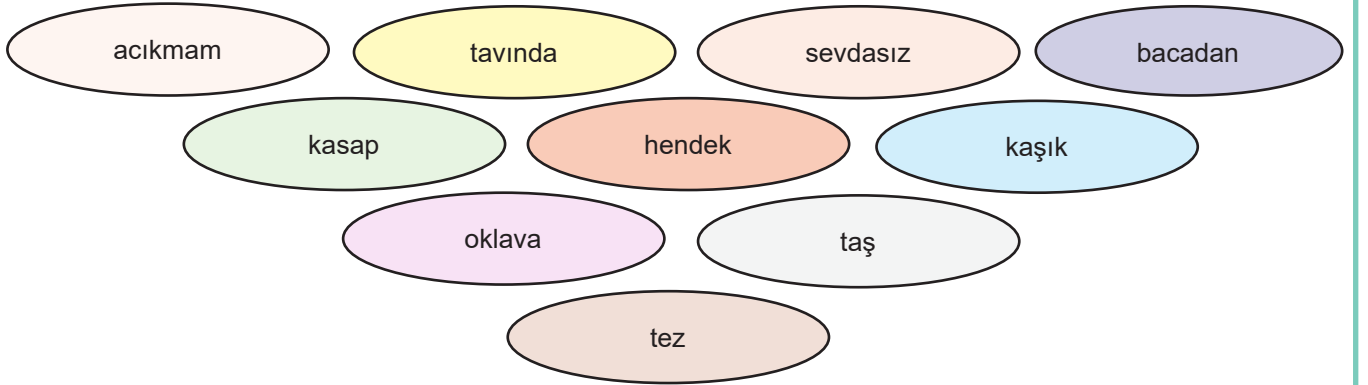
Cümleler	Ulaşılır	Ulaşılmaz
1) En az satılan kitapların konusu felsefe ve mizahtır.		
2) Edebî kitapları daha çok kız öğrenciler almıştır.		
3) Satın alınma oranlarına göre yıl boyunca en az felsefi ve mizahi konulu kitaplar satılmıştır.		
4) Ülkemizde tarih konulu kitaplara kişisel gelişim kitaplarından daha az para harcanmaktadır.		
5) Tarihî kitaplara mizahi kitaplardan daha çok para harcanmıştır.		

Etkinlik 22

Aşağıdaki ifadelerin karşısındaki sütuna ifade doğruysa “D”, yanlışsa “Y” koyunuz.

İfadeler	D/Y
1) “Dünkü maçta hava o kadar soğuktu ki anlatamam.” cümlesinde “ki”nin yazımı doğrudur.	
2) “TBMM, 23 nisan 1920 tarihinde açıldı.” cümlesinde tarihin yazımı yanlıştır.	
3) “Filmi hem o hemde onun kardeşi izlemiş.” cümlesinde “de”nin yazımı doğrudur.	
4) “Orta Çağ, batıda gerileme dönemiyeen doğuda yükselme dönemidir.” cümlesinde yazım yanlışı vardır.	
5) “Osman Hamdi Bey’in ‘İstanbul Hanımefendisi’ Tablosu yüksek bir fiyattan alıcı buldu.” cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	
6) “Türkçedeki bazı kelimelerin anlamını bilmek için sözlüğe bakmalısın.” cümlesinde yazım yanlışı vardır.	
7) “Anadolu’nun güneyindeki küçük bir ile seyahat edeceğiz.” cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	
8) “Bugün yüz yirmi iki soru çözüp akşam da Küçük Ağa’yı okuyacağım.” cümlesinde yazım yanlışı vardır.	
9) “Düşe, kalka yanıma gelen Mehmet, kırtasiyeden aldığı kitapları, defterleri, kalemleri ve diğer şeyleri bana heyecanla gösterdi.” cümlesinde noktalama hatası vardır.	
10) “Medrese Mahallesi’ndeki dükkânda o çok sevdiğin kalemleri bulabilirsin.” cümlesinde yazım yanlışı vardır.	

Etkinlik 23

Aşağıdaki atasözlerinde boş bırakılan bölümleri kutucukta yer alan ifadelerle tamamlayınız.

- 1) Aç doymam, tok - - - - sanır.
- 2) Bakmakla usta olursa kediler - - - - olurdu.
- 3) Cahile laf anlatmak deveye - - - - atlatmaktan güçtür.
- 4) Darı unundan baklava, incir ağacından - - - - olmaz
- 5) Demir - - - - dövülür.
- 6) Deniz dalgasız olmaz, gönül - - - - olmaz.
- 7) Eğreti ata binen - - - - iner.
- 8) Gezen ayağa - - - - değer.
- 9) Her ağaçtan - - - - olmaz.
- 10) Rüşvet kapıdan girince insaf - - - - çıkar.

Etkinlik 24

Aşağıdaki paragraflar ikiye ayrılmak istendiğinde ikinci paragrafın kaç numaralı cümleyle başlayacağını altlarındaki boşluğa yazınız.

1. METİN

(I) Günümüzde birçok insan haber almak, film izlemek, müzik dinlemek için telefonlardaki internet tabanlı uygulamaları tercih etse de televizyon hâlâ evlerdeki yerini koruyor. (II) Üstelik internet tabanlı uygulamalar gelişen teknolojiye ayak uydurmuş televizyonlara entegre bir şekilde çalıştırılabilir. (III) İskoç mühendis John Logie Baird, 1925 yılında çok sayıda çark ve parçadan oluşan ilk mekanik televizyonu yaptı. (IV) Baird, tasarımında 1894 yılında Alman mühendis Paul Nipkow tarafından icat edilen ve görüntüleri elektrik sinyalleri olarak iletmek üzere tarayan delikli bir disk kullandı.

.....

2. METİN

(I) Güneş'ten gelen enerji, ekolojik dengeye zarar vermeyen, temiz enerji kaynağı olarak kabul edilir. (II) Bu nedenle son zamanlarda azalan enerji kaynaklarının en önemli alternatifi olmaya başladı. (III) Güneş enerjisi ısıtmada, soğutmada ve elektrik üretiminde artık yaygın olarak kullanılıyor. (IV) Güneş'ten gelen enerjinin küçük bir kısmı yeryüzüne ulaşır. (V) Dünya'nın manyetosferi ve atmosferi enerjinin büyük kısmını yansıtır.

.....

Etkinlik 25

Aşağıda verilen paragraflar kaçınıcı kişi ağzından yazıldığını altlarındaki boşluğa yazınız.

1. METİN

Kırmızı kapılı küçük bir kulübenin önünde kocaman gözleriyle etrafa bakan sevimli bir köpek bulunurdu. O köpeğin yanına gidip onunla oyun oynamak bana en çok keyif veren etkinliklerdendi. Yine bu kulübenin önünde yaklaştığımda köpeğin orada olmadığını gördüm. Hafif kaygılı gözlerle etrafa bakarken çalılıkların arasında birkaç küçük köpeğin yanında kıvrılarak uyuduğuna şahit oldum. Bu durum beni çok mutlu etti.

.....

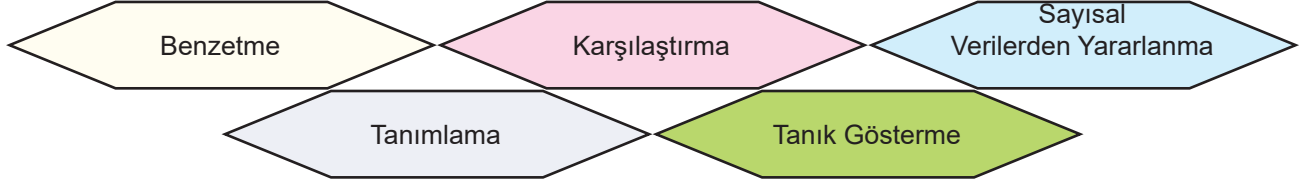
2. METİN

Okulun bahçesinde küçük küçük köpekler vardı. Aç oldukları kemiklerinin sayılmasından belliydi. Ne yapmak gerektiğine karar vermek isteyen öğrenciler emin adımlarla köpeklere yaklaştı. Ellerindeki simit parçalarını onlara doğru uzattıklarında köpeklerin yüzündeki mutluluğu şahit oldular. Bütün bir okul, köpeklere yiyecek vermek için tatlı bir telaş içerisinde girmişti.

.....

Etkinlik 26

Aşağıda düşünceyi geliştirme yollarından bazıları verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki metinlerde hangi düşünceyi geliştirme yollarından yararlanılmıştır? Cevabınızı metnin yanındaki kutucuğa yazınız.

1

Algoritma, bir sorunu çözmek ya da amaca ulaşmak için nasıl bir yol izlenmesi gerektiğinin adım adım tasarlanma sürecidir. Sorunu önce detaylıca inceler, sonra nasıl çözeceğinizi basitçe ve adım adım belirlersiniz. İşte buna algoritma oluşturmak denir ve aslında günlük yaşamınızda her zaman kullandığınız bir yöntemdir.

2

Amerikan Havacılık ve Uzay Dairesine (NASA) ait Kepler Uzay Teleskobu, Güneş Sistemi'nin dışında incelemeler yapıyor. Yapılan araştırmada öte gezegen olmaya aday 219 gök cismi gözlemlendi. Bunlardan 10 tanesinin kayalık yapıda ve Dünya benzeri olduğu düşünülüyor.

3

Günümüzde elektronik cihazların en büyük sorunlarından biri aşırı ısınma. Aşırı ısınma sonucunda elektronik cihazlar çok çabuk bozulabiliyor. ABD'deki Duke Üniversitesinden bilim insanları bu sorunu çözmek için yeni bir yöntem geliştirdi. Bu yöntemde ısınabilecek elektronik cihazların altına sünger benzeri ıslak bir malzeme yerleştiriliyor.

4

Bulutlar pamuk tarlası gibi bembeyazdı. Böyle havalar bana köy hayatımı anımsatırdı. O bembeyaz bulutların altında koştuğumuz, saklambaç oynadığımız ve ağaçlara çıktığımız günler gelirdi aklıma. Keşke hep çocuk kalabilsek diye de içimden geçirirdim.

5

İnsanlar mutlu yarınlara ulaşmak için her zaman çabalamalıdır. Hatta insanların en büyük hedefleri de bu olmalıdır. Gorki, "Kuşlar nasıl ki uçmak için yaratılmışsa insanlar da mutlu olmak için yaratılmışlardır." der. Mutsuzluğa gark olmuş bir kişinin, çevresinde faydalı işlerle anılması da pek mümkün değildir.

Etkinlik 27

Aşağıda bazı anlatım biçimleri verilmiştir.

Betimleme

Öyküleme

Tartışma

Açıklama

Aşağıda verilen paragraflarda hangi anlatım biçimleri kullanıldığını paragrafların altındaki boşluklara yazınız.

1. METİN

Sokağın bir köşesinde taksiden indim. Ağır adımlarla bir o yana bir bu yana yalpalayarak yürümeye başladım. Biraz soluklanmak için duvara yaslandım. Bu şehrin çam kokusuyla dolu havası ciğerlerime hücum ediyordu. Bunu hazmettikten sonra tekrar yürümeye başladım. O sırada sokağın sonundaki kaldırım taşının üzerinde bir köpek gördüm. Köpeğin yanına yaklaşım cebimden çıkardığım yiyeceğimi onunla paylaştım.

.....

2. METİN

Yıllardır köye uğramamıştım. Köyüme vardığımda dikkatimi ilk çeken şey evimizdi. Kerpiç duvarlarında yer yer görülen çatlaklar, çatlakların arasında da canlanmaya çalışan çeşitli bitkiler vardı. Rengarenk çiçeklerin süslediği bahçemizin yerinde kuru, sarı ve biçimsiz otlar bulunmaktaydı. Derin bir iç çektim. Ağaçlara baktım. Onlar da sararan yapraklarını ağır ağır dökerek sonbahara hazırlık yapmaktaydı. Göğe bakınca biraz durdum. Küçükken çeşitli şekillere benzettiğimiz bulutlar kimsesizleşmiş ve beyazlıklarını yitirmişlerdi.

.....

3. METİN

Basit makineler; bir kuvveti harekete, hareketi de tekrar kuvvete dönüştürebilen ve bir işin daha az kuvvetle yapılabilmesini sağlayan araçlardır. Çok az parçadan oluşarak iş kolaylığı sağlayan bu tür araçlara basit makineler adı verilir. Çok eski çağlardan beri insanlar işleri daha kolay yapabilmek için basit makinelerden yararlanmaktadır.

.....

4. METİN

Bazı kişilere göre iyi konuşan biri, iyi de yazarmış. Ben bu görüşe katılmıyorum. Konuşma ve yazma becerilerinin birbirinden bağımsız olduğunu düşünüyorum. Şimdi diyeceksiniz ki "Kardeşim, konuşma ve yazma birbirini tamamlar." Konuşma ve yazmanın aralısındaki ilişkinin yüzeysel olduğuna inanıyorum. O nedenle de konuşma ve yazmayı farklı beceriler olarak değerlendirmenin doğru olacağı kanısındayım.

.....

Etkinlik 28

Aşağıdaki cümlelerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâllerini yanlarındaki kutucuğa yazınız.

- Namık Ekin emekli su altı timi komandosudur.
- Namık Ekin'in judo, su altı, paraşüt, jimnastik, halter ve yüzme şampiyonlukları vardır.
- Namık Ekin, su altında 24 saatte 34 bin 800 metreden fazla yüzmüştür.
- Namık Ekin, dünya rekorunu kırmıştır.

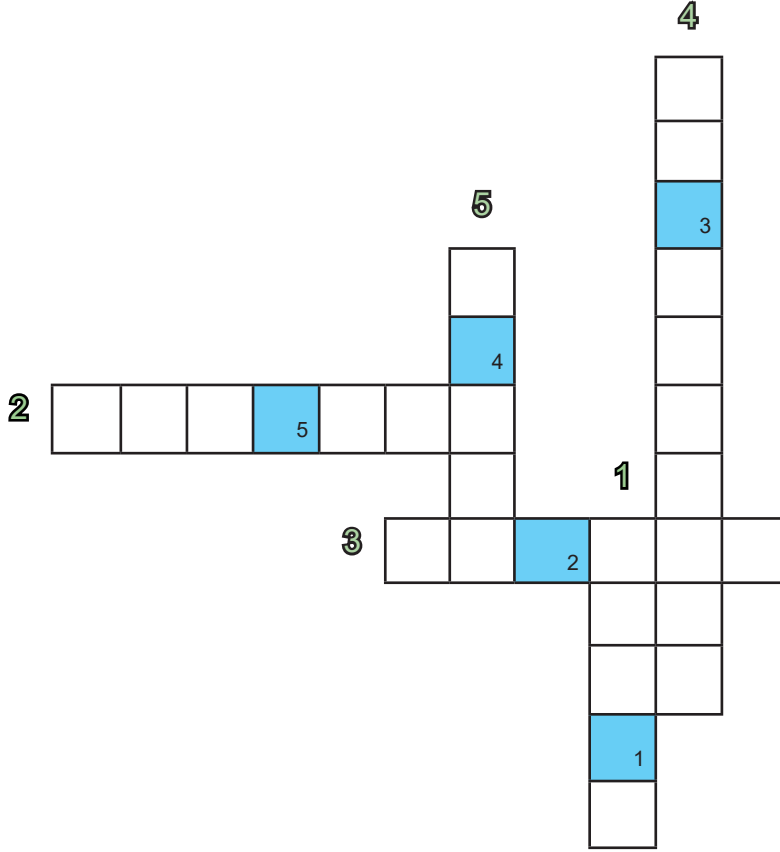
- Âşık Paşa 14. yüzyıl Anadolu sahasında yetişmiş ünlü tasavvuf şairlerindedir.
- Âşık Paşa'nın Türk dili ve edebiyatı açısından en önemli eseri Garibname'dir.
- Âşık Paşa Kırşehir'de doğmuştur.

- Cacabey Medresesi, 12. yüzyılda Anadolu Selçuklu Sultanı Kılıçaslan'ın oğlu II. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında yapılmıştır.
- Cacabey Medresesi Kırşehir'de yer almaktadır.
- Minaresindeki mavi çiniler nedeniyle halk arasında "Cıncıklı Camii" adı ile anılmaktadır.

29. Gölge oyunlarının tekniği Asya'ya dayanır. Bu tekniğin tam olarak hangi ülkeden çıktığıyla ilgili farklı görüşler vardır. Ülkemizde gölge oyunu dendiğinde akla Karagöz ve Hacivat gelir. Hacivat, Karagöz ve diğer karakterler bir perdenin arkasından çubuklar yardımıyla oynatılır ve seslendirilir. Ülkemizin folklorik unsurlarından olan gölge oyunları, genel olarak komedi ve hiciv unsurlarını içerir. İzleyende farkındalık yaratması açısından toplumsal sanatın bir ürünüdür. Bu nedenle gölge oyunları meşhurdur.

Bu metinde geçen bazı kelimelerin anlamı sayılarla verilmiştir. Bu kelimeleri metinden bulup bulmacaya yerleştirerek numaralanmış karelerdeki harfleri anahtar sözcük bölümüne yazınız.

- 1 Bir kimseyi, bir toplumu, bir düşünceyi, bir nesneyi, bir göreneği yermek için yazılmış yazı veya söylenmiş söz
- 2 Bir ülkede yaşayan halkın kültür ürünlerini, oyunlarını vb. inceleyerek bunların birbirleriyle ilişkilerini belirten, kaynak, etkileşim vb. sorunlarını çözmeye çalışan bilim dalı
- 3 Ünlü, tanınmış, herkesçe bilinen
- 4 Geriden ışıkla aydınlatılmış bir perde arkasında hareket ettirilen resimlerin gölgelerinden yararlanılarak oynatılan oyun
- 5 Üzerine bir cismin görüntüsü yansıtılan saydam olmayan yüzey

Anahtar Sözcük				
1	2	3	4	5

Buna göre anahtar sözcük bölümüne aşağıdakilerden hangisi yazılır?

A) İŞLEK

B) EŞLİK

C) İKİLİ

D) EKİLİ

30. Çalışmalarındaki gayretle göz dolduran, iş hayatında ölçüye dikkat eden ve insanları başarılı olmaya teşvik eden bir yapısı vardı.

Bu cümledeki numaralandırılmış sözcüklerin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

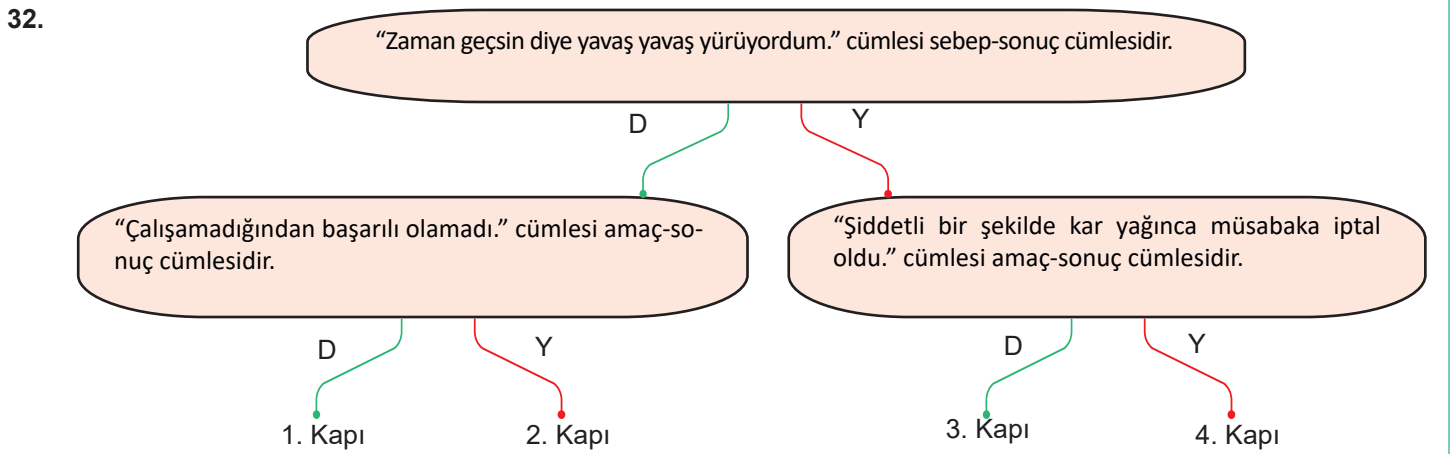
	I	II	III
A)	kararlılıkla	duyguya	yönlendiren
B)	çabayla	düzene	özendiren
C)	emekle	uyuma	güvendirilen
D)	amaçla	ahenge	aktaran

31.

A	Güneş ışığının azaldığı zamanlarda ise yaprağa yeşil rengini veren klorofil pigmentinin seviyesi düşer ve diğer renk pigmentleri ortaya çıkar.
Ç	İlkbaharda ve yazın yemyeşil olan yapraklar sonbaharda sarı, turuncu ve kahverengi renge dönüşerek âdeta görsel bir şölen oluşturur.
I	İlkbahar ve yaz aylarında yapraklar yeşildir çünkü bu mevsimlerde yeterince güneş ışığı olduğundan fotosentez gerçekleşir.
K	Böylece yapraklarda renk değişimi gerçekleşir.
R	Bu mevsimlerde yaptığı fotosentezle bitki, sonbahar ve kış için gereken enerjiyi depolar.

"A, Ç, I, K, R" harfleriyle gösterilen bölümler anlamlı bir metin oluşturacak şekilde sıralandığında hangi sözcük oluşur?

- A) ÇIKAR B) ÇAKIR C) ÇIRAK D) ÇARIK

Bu cümlelerdeki ifadelerin doğruluk (D) ve yanlışlığına (Y) göre oklar takip edildiğinde numaralanmış kapılardan hangisine ulaşılır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

33. Bebekler doğduklarında göz renkleri genellikle mavidir. Ancak zamanla bebeklerin göz renkleri değişir. Bir insanın gözünün rengi derken aslında göz bebeği tarafındaki iris yapısının renginden bahsederiz. İris, göz bebeğinin büyüklüğünü ve göze giren ışık miktarını kontrol eden yapıdır. Birçok farklı göz rengi olmasına rağmen irisin renginden sorumlu tek bir pigment vardır ve iris yapısının rengi, saç ve deriye de rengini veren melanin pigmentinden kaynaklanır. Bir insanın gözünün ne renk olduğu, melanin pigmentinin miktarına ve niteliğine bağlıdır. Göz rengi genetik bir özelliktir. Göze rengini veren pigmentlerin miktarı ve niteliği genlerdeki bilgilere göre sentezlenir. Genetik bir özellik olmasına rağmen göz renginin doğumdan sonra değişmesinin nedeni ise bebeklerin doğduklarında az miktarda melanine sahip olmalarıdır. Bu nedenle genellikle gri-mavi renkte gözleri olur. Bebekler doğduktan sonra ışık, melanosit hücrelerindeki melanin üretimini tetikler. Ancak melanin üretimi deri ve saçlarda olduğu gibi sürekli değildir. Genel olarak doğumdan sonraki bir yıl içerisinde genetik olarak belirlenen melanin miktarına ulaşılır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İrisin görevlerinin neler olduğuna
- B) Işığın melanin üzerindeki etkilerine
- C) Genetik biliminin insanlığın gelişimi üzerindeki önemine
- D) Bebeklerin göz renklerinin zamanla değişmesinin sebeplerine

34. Kodlama, elektronik bir dildir. Bilgisayarlarımızdaki ve akıllı telefonlarımızdaki programlar, kodlama dilini bilen insanların bilgileri ve cihazlar için komutları bu dile çevirmeleri sayesinde vardır. Yazı yazmaktan oyun oynamaya kadar elektronik ortamda yaptığımız her işlemin bir kodu bulunur. Tıpkı matematik problemlerinin sembollerle ve işlemlerle ifade edilmesi gibi elektronik cihazlara verilen komutlar da kodlarla ifade edilir. Kodlama dilini bilmek, yeni programlar yaratabilmek demektir ve teknolojinin ilerlemesiyle bu durum, her geçen gün önem kazanmaktadır. Günümüzde yaratıcılığın ve tasarımın bir ifadesi de kodlamadır.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

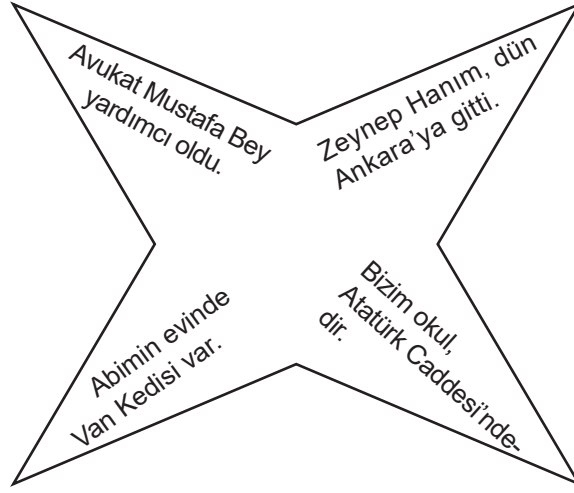
- A) Kodlama olmasaydı neler olurdu?
- B) Kodlama hangi cihazlar için gereklidir?
- C) Kodlama neden önemlidir?
- D) Kodlamanın öğretilmesi için neler yapılabilir?

35. Okul gezisinde Kapadokya'ya gideceğimizi öğrendiğim günden beri gözümeye uyku girmiyor. Çok mutluyum. Gezinin gerçekleşeceği sabah uyanır uyanmaz ilk işim gökyüzüne bakmak oldu. Hava açıktı. Gökyüzünde bir tane bile bulut yoktu. Bu, beni daha da çok mutlu etti. Üstümü giyindim, malzemelerimi hazırladım ve okula gitmek için yola çıktım. Okulun önünde beyaz bir kuşu andıran güzel bir dolmuş duruyordu. Öğretmenlerimizin önceden ayarladığı oturma düzenine dikkat ederek yerime geçtim. Otobüs yavaş yavaş hareket etmeye başladı. Öğretmenlerimiz eşliğinde güzel bir yolculuk olacağına inancımız tamdı.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

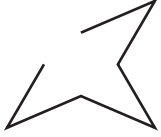
- A) İkileme kullanılmıştır.
- B) Deyimlere yer verilmiştir.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Anlatım üçüncü kişi ağızından yapılmıştır.

39. Aşağıda yer alan dört köşeli şekilde çeşitli cümleler yazmaktadır.

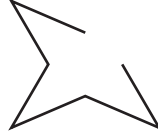

Bu şekildeki yazım yanlış olan bölüm kesildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

A)

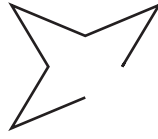
B)

C)

D)

40. I. Yüz ifadelerinden bitkilere, kalplerden doğadaki varlıklara kadar yüzlerce emoji vardır.

II. Bu yazışmalar sadece alfabeden ibaret değildir.

III. Çevrim içi yazışmalar, günümüzün en önemli haberleşme kanalı hâline gelmiştir.

IV. Konuşmalarda kullanılabilecek "emoji" denilen simgeler de artık yazışmalar için çok önemlidir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istendiğinde sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I - IV - II - III

B) III - IV - I - II

C) III - IV - II - I

D) III - II - IV - I

41. Dikkat ve küçük kas becerilerini geliştirmeye yönelik olan dememe, en az iki kişi ile oynanan bir grup oyunudur. Bu oyun için geniş bir alan, oyun oynamaya istekli arkadaş grubu ve her oyuncuya bir topaç lazımdır. Oyuna başlamadan önce sayışma yapılarak bir ebe seçilir. Ardından oyun alanına bir daire çizilir. Ebe ilk olarak topacını döndürerek dairenin içine bırakır. Ardından diğer oyuncular ebenin topacını durdurmak ya da dairenin dışına çıkarmak için topaçlarını oyuna sokarlar. Hangi oyuncu ebenin topacını durdurmayı ya da ebeyi dairenin dışına çıkarmayı başarırsa ebenin topacını alır. Oyuncular isterse topaç yerine puan sistemi de kullanabilir.

Bu paragrafta dememe oyunuyla ilgili aşağıdakilerin hangisine değnilmemiştir?

- A) Daha çok çocuklar arasında yaygın olduğuna
- B) Oyuncuların hepsinde topaç bulunması gerektiğine
- C) Ebenin topacının ne şekilde alınabileceğine
- D) Oyunun dikkat ve beceri gerektirdiğine

42. Kedi, köpek, geyik gibi bazı hayvan türlerinin gözleri karanlıkta parlar. Bu durum, hayvanların gözlerinde ışığı yansıtma özelliği olan "tapetum lucidum" adlı ince bir katman bulunmasından kaynaklanır. Gözün arkasındaki tapetum lucidum, ışık yoğunluğunun düşük olduğu koşullarda hayvanların daha iyi görmesini sağlar. Göze gelen ışık, mercek tarafından gözün arkasında bulunan ve üzerinde ışığı algılayan sinir hücreleri olan retinaya odaklanır. Tapetum lucidum tabakası, ışığı bir ayna gibi yansıtarak ışığın sinir hücreleri tarafından algılanabilmesi için ikinci bir imkân sağlar. Bu nedenle gözün arkasındaki tapetum lucidum tabakasından yansıyan ışık, geceleri daha kolay fark edilir ve parlama olarak algılanır. Bu durum özellikle geceleri görüşü iyileştirir. İnsanların gözünde bu katman yoktur. İnsanlarda ise ışık miktarının az olduğu koşullarda, gözün içine daha fazla ışık girebilmesi için göz bebekleri büyür.

Bu metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşilamaz?

- A) Bazı hayvanların gözlerinin parlama sebeplerine
- B) Gözde, ışığı yansıtan tabakanın isminin ne olduğuna
- C) Yeterince ışığın olmadığı ortamda insan gözünün verdiği tepkiye
- D) Işığın yeterli seviyede olması durumunda sinir hücrelerinin biçimine

43. Derimizin altında bulunan ter bezleri, derimizi nemli ve sağlıklı tutmak için bir salgı salgılar. Parmak uçlarımızdan dokunduğumuz yüzeylere bulaşan bu salgıya parmak izi denir. Parmak izi, cam ve metal gibi emici olmayan ve gözeneksiz yüzeylerde belirgin olur. Kâğıt ve kumaş gibi gözenekli ve emici yüzeyler salgının bir kısmını emdiğinden bu yüzeylerdeki parmak izleri belirgin değildir. Bu izleri belirgin hâle getirmek için pudra, özel mürekkepler ve kimyasal maddeler kullanılır.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
- B) Yargı, gerekçesiyle verilmiştir.
- C) Koşul cümlesinden yararlanılmıştır.
- D) Tanımlamaya yer verilmiştir.

44. Aşağıdaki grafikte “bakmak” sözcüğünün bazı anlamları ve bir sınıfta “bakmak” sözcüğünü cümlede kullanan öğrencilerin oranları verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi bu sınıfta en yüksek dilimde yer alan bir öğrencinin kurduğu cümledir?

- A) Akşam git, bak; evdeler mi?
- B) Limana bakan penceresinden deniz görünürdü.
- C) Evin bütün işleri bana bakıyor.
- D) Çocuğum, sen derslerine bak.

45. Her işi asık suratla yapan insanları gördüğünüzde onlara nasıl tepki verirsiniz? Bu kişilere aynı şekilde davranmak hoşunuza gider mi? Ben böyle kişileri gördüğümde bütün hayat enerjimin çekildiğini hissedirim. O nedenle çevremdeki insanlara dikkat ederim. Mesela bir yerden alışveriş yapacaksam oradaki personelin güler yüzlü olması benim için oldukça önemlidir. Bunun yanında asık suratlı kişilerin yaptıkları işler de baştan savmadır. Çünkü bu kişiler yaptıkları işten zevk alsalar mutlu olurlar, çevrelerindeki insanları güler yüzlü bir şekilde karşılarlar.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söyleşi
- B) Biyografi
- C) Otobiyografi
- D) Günlük

46. • Arkeolojik kazılar neden çok uzun sürer?
• Arkeolojide alan araştırması nasıl yapılır?
• Arkeolojik kazılarda bir eseri tarihlendirmede hangi bilimsel yöntemlerden yararlanır?

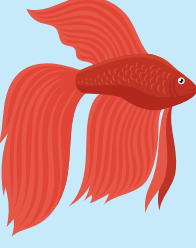
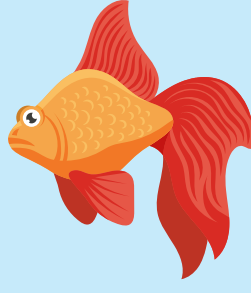
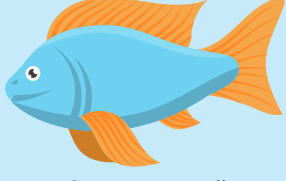
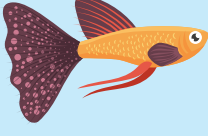
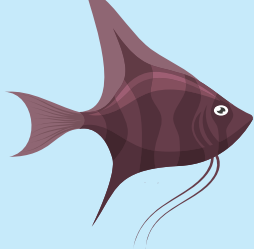
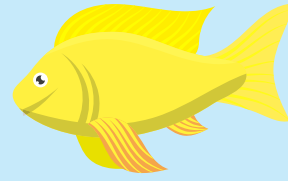
Aşağıdakilerden hangisi bu sorulardan herhangi birinin cevabı olamaz?

- A) Radyokarbon yöntemiyle odunun, kömürün ve eski yerleşim bölgelerinde bulunan kemiklerin yaşlarını saptamak olanaklı hâle geldi. Diğer bir yöntem ise bir ağacın yaşının, gövdesindeki yıllık büyüme halkalarına göre saptanmasını sağlayan dendrokronolojidir.
- B) Tarihsel süreç içerisinde arkeolojideki yüzey araştırmasının kapsamı, niteliği ve amaçları değişmiştir. Bu sürecin ilk dönemlerinde, gezginler herhangi bir şeye ihtiyaç duyulmadan görülen yüzeyde yer alan eserleri tanımlamışlardır. Bunları belgelendirerek "bölge kültür envanteri" olarak adlandırılan çalışmaların altyapısının oluşmasını sağlamışlardır.
- C) Havadan çekilen fotoğraflar, arkeologların çalışmalarını kolaylaştırır. Bu fotoğraflar, araştırılacak yerleri bir harita gibi gösterir. Güneş ışınlarının eğik olduğu saatlerde çekilmiş fotoğraflarda görülen hafif tümsekler ve çukurlar ise buralarda eski yerleşmelerin izlerini gösterir. Bunlar hisar, hendek ve yapı kalıntıları olabilir. Bunun yanında bulunulan bölgede yer alan toprak altında kalmış çanak çömlek ocakları da teknolojik aletlerle saptanabilir. Bu da bölgenin kolayca taranmasını sağlar.
- D) Bir yerde arkeolojik buluntuların olduğu düşünülüyorsa oraya özel aletler ve özenle çalışan, alanında uzman bir ekiple gidilir. Arkeolojik buluntular, kazıların yapılmasını gerektirir ama bu kazılar oldukça yavaş yapılır. Bunun en büyük nedeni, gömülü olan varlığa zarar vermemektir. Bu yüzden bazen bir kaşık kadar küçük olan kazı aletleri bile kullanılır.
47. Bir okulun hafta içi yemek listesinde mercimek çorbası, bulgur pilavı, balık, pirinç pilavı, tarhana çorbası, yayla çorbası, köfte, etli güveç, tavuk ve kebab yer almaktadır. Bu yemeklerle ilgili bilinenler ise şunlardır:
- Her gün bir et yemeği yer almaktadır.
 - Her gün iki çeşit yemek verilmektedir.
 - Haftanın ilk ve son gününde çorba bulunmamaktadır.
 - Köfte ve etli güvecin yanında pilav verilmektedir.
 - Balık ve tavuk listede çarşamba günü yer almamaktadır.

Buna göre okuldaki yemek listesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

	<u>PAZARTESİ</u>	<u>SALI</u>	<u>ÇARŞAMBA</u>	<u>PERŞEMBE</u>	<u>CUMA</u>
A)	Etlü güveç, bulgur pilavı	Mercimek çorbası, kebab	Köfte, yayla çorbası	Tarhana çorbası, balık	Pirinç pilavı, tavuk
B)	Etlü güveç, pirinç pilavı	Tarhana çorbası, tavuk	Mercimek çorbası, kebab	Yayla çorbası, balık	Köfte, bulgur pilavı
C)	Tarhana çorbası, tavuk	Mercimek çorbası, kebab	Yayla çorbası, balık	Köfte, bulgur pilavı	Etlü güveç, pirinç pilavı
D)	Mercimek çorbası, kebab	Yayla çorbası, balık	Pirinç pilavı, tavuk	Etlü güveç, tarhana çorbası	Yayla çorbası, balık

48. Aşağıda bazı süs balıklarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

 <p>BETA BALIĞI</p>	<p>Özellikleri: Kendi türlerine davranışı aşırı agresif olduğundan aynı türden başkasını akvaryuma almamak gerekir.</p> <p>Büyüklüğü 4 - 6 cm</p>	 <p>JAPON BALIĞI</p>	<p>Özellikleri: Kendi aralarında oldukça uysaldır ama kendisinden küçük balıkları yiyebilir.</p> <p>Büyüklüğü 12 - 25 cm</p>
 <p>CİKLET BALIĞI</p>	<p>Özellikleri: Bu balıkların alanının geniş olması gerekir. Küçük alanlarda strese girer ve birbirlerine zarar verir.</p> <p>Büyüklüğü 10 - 20 cm</p>	 <p>LEPİSTES BALIĞI</p>	<p>Özellikleri: Oldukça barışçıl olan bu balıkların üreme hızı yüksektir.</p> <p>Büyüklüğü 4 - 8 cm</p>
 <p>ÇÖPÇÜ BALIĞI</p>	<p>Özellikleri: Bu balıklar diğer balıklarla barışçı bir şekilde yaşar ve dipte çöken besinleri yediği için diğer balıkların alanına girmez.</p> <p>Büyüklüğü 12- 25 cm</p>	 <p>SARI PRENSES BALIĞI</p>	<p>Özellikleri: Akvaryuma kolaylıkla uyum sağlar. Barışçıldır.</p> <p>Büyüklüğü 6 - 10 cm</p>

Oldukça geniş bir akvaryuma alınan balıklarla ilgili bilinenler şunlardır:

- Her türden en az iki balık birlikte yaşayacaktır.
- Akvaryumdaki balıklar birbirlerine zarar vermeyecektir.
- Üreme hızı yüksek olan balıklar tercih edilmemiştir.

Bu bilgilere göre hangi balıklar akvaryumda bulunmaktadır?

- A) Beta balığı, Japon balığı ve sarı prenses balığı
B) Ciklet balığı, lepistes balığı ve çöpçü balığı
C) Lepistes balığı, beta balığı ve Japon balığı
D) Çöpçü balığı, ciklet balığı ve sarı prenses balığı

49. Bir grup öğrenci, her harfin farklı sembollerle gösterildiği bir şifreleme sistemi geliştirmiştir. Bu sisteme göre alfabadeki harflerin temsil ettiği semboller şunlardır:

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	

Buna göre "HAYAT GÜZELDİR" cümlesinin yazımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)
- B)
- C)
- D)

50. Aşağıdakilerden hangisi olay ağırlıklı bir metinden alınmış olabilir?

- A) Gök gürültüsünün sebebi yıldırımlardır. Yıldırımın oluştuğu hat çevresinde hava sıcaklığı çok yüksek derecelere ulaşmaktadır. Sıcaklığı artan havanın basıncı da normal hava basıncının 100 katına kadar yükselebilir ve bu durum havanın ani bir şekilde genişmesine neden olur. Bu genişleme de beraberinde şok dalgalarını getirir.
- B) Çocuğunuzun sağlıklı olmasını istiyorsanız öncelikle ebeveyn olarak kendi sağlığınıza da dikkat etmeniz gerekir. Buna bol su içip dengeli ve düzenli beslenerek başlayabilirsiniz. Sebze ve meyve tüketiminizi artırmalı, şekerli besinleri mümkün olduğunca az tüketmeli, kahvaltıyı ihmal etmemelisiniz.
- C) Halılar sadece üstünde oturulan, çadırlara serilen ya da duvarların süslendiği gündelik bir eşya değildir. Halı; üzerinde çeşit çeşit desenlerin olduğu, Anadolu halkının dokurken duygularını ve düşüncelerini anlattığı önemli bir üründür.
- D) O gün elime aldığım taşı denizin en uzak noktasına doğru atarken yanıma doğru koşan Ahmet'in sesini işittim. Kafamı o yöne çevirdiğimde küçük bir çocuk gördüm. Çocuk, kardeşiyle top oynuyordu. Bir an duraksadım. Sonra Ahmet'in yanımda olduğunu fark ettim. Cebimden bir kolye çıkarıp ona verdim.

51. Gençliğinde kazanç peşinde koşmayı zevke dalan kişinin hastalığında veya ihtiyarlığında perişan olacağını tarif ederken “- - -”, herkesin bildiği bir şeyin kimseden saklanmayacağını belirtmek için “- - -”, bir şeyin gerçek değerinin ona gereksinim duyulduğunda anlaşılacağını dile getirmek için “- - -” atasözü kullanılır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen atasözleri getirilmelidir?

- A) Yazın gölge hoş, kışın çuval boş. / Güneş balçıkla sıvanmaz. / Abanın kadri yağmurda bilinir.
- B) Yazın başı pişenin, kışın aşı pişer. / Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. / Taş düştüğü yerde ağırdır.
- C) Ağustosta beyni kaynayanın zemheride kazanı kaynar. / Terzi kendi söküğünü dikemez. / Sakla samanı, gelir zamanı.
- D) Mart çıkmadıkça dert çıkmaz. / Mızrak çuvala sığmaz. / Mum dibine ışık vermez.

52. Anlatım bozukluğuna yol açan bazı durumlar şunlardır:

- Sözcüklerin yanlış anlamda kullanılması
- Sözcüklerin cümle içinde yanlış yerde kullanılması
- Aynı anlama gelen sözcük veya söz gruplarının aynı cümle içinde kullanılması

Aşağıdaki anlatım bozukluklarından hangisi bu açıklamalardan herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Öğrencileri edebiyat konusunda azımsamak doğru değildir.
- B) Çok başım ağrıdığından erkenden yattım.
- C) Okulumdaki öğrencilere yeni imkân ve olanaklar tanımalıyız.
- D) Kardeşini, sınıfta etkinlik yapanlar arasında göremedim.

53. Ceviz ağaçlarından daha iyi verim elde edilmesi amacıyla ağaçlara sıkılan “bordo bulamacı” nedeniyle ağaçlar mavie bürünmeye başlıyor. Ceviz bahçelerinde mantar ve bakterilere karşı mücadele eden üreticiler, ağaçlara yapraklarını döktükten sonra bordo bulamacı adı verilen, göz taşı ve kireç ile hazırlanan ve bakır iyonlarıyla karıştırılan koruyucu ilaç sıkıyor. İlaç sıkılmadığında antraknoz, bakteriyel yanıklık ve benzeri hastalıklar cevizde yaygın hâle geliyor. Bunlar önlenmezse ilerleyen aşamada meyveye sirayet ediyor. Bu durum da meyvede dökülmeye, esmerleşmeye, siyahlaşmaya, küçük kalmaya ve büzüşmeye neden oluyor.

Bu metinde bordo bulamacı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmemiştir?

- A) Ağaçları mavi renge boyadığına
- B) Çeşitli maddelerle karıştırılarak oluşturulduğuna
- C) Kullanılmadığında ortaya çıkan durumlara
- D) Toprağı olumsuz bir şekilde etkilediğine

METEOROLOJİDEN UYARI VAR!

Kuvvetli rüzgârın ve fırtınanın yaşandığı bölgelerde sahillere gitmemeniz gerekmektedir. Dondurucu soğukların yaşandığı bölgelerde dışarı çıkılmamalıdır. Şağanak yağmuru n olduğu bölgelerde yıldırım düşme tehlikesi de yaşanacağından vatandaşlarımız açık alanlarda bulunmamalıdır.

Buna göre,

- I. Karadeniz Bölgesi'nde bir grup arkadaş balık tutacaktır.
- II. Ege Bölgesi'nde birkaç kişi açık alanda top oynayacaktır.
- III. Marmara ve İç Anadolu'da bulunan kişiler piknik yapmaya gidecektir.
- IV. Doğu Anadolu'dan yola çıkan bir kişi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki arkadaşına uğrayacaktır.

örnek durumlarının hangilerinde söz konusu uyarılar **dikkate alınmamıştır**?

A) I ve II	B) II ve III
C) I, II ve IV	D) I, III ve IV

55. I. Pişirme süresi sınırlandırılmayıp uzun süre pişirilen yumurtanın sarısının etrafında yeşil renkte demir sülfür halkası oluşur.
II. Bu nedenle taze yumurta tüketilmeli ve katı yumurta için haşlama süresi, su kaynamaya başladıktan sonra 5-8 dakika ile sınırlandırılmalıdır.
III. Beslenmemizde önemli yeri olan yumurta, protein kalitesi en yüksek olan yiyecektir.
IV. Bu durum, yumurtada bulunan demirin faydasını azaltır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - III - II - V - IV
B) II - III - IV - V - I
C) III - V - II - I - IV
D) V - III - I - II - IV
56. Mehmet Bey, kıvrak zekâsı ve çalışkan yapısıyla herkesin dikkatini çekerdi. Aldığı birçok ödülle adını bilim dünyasına altın harflerle kazımişti. Bunlara rağmen Mehmet Bey kendisini başarıya ulaştıran asıl etmenin ne zekâsı ne de çalışkanlığı olduğunu dile getirirdi. O, düşlerinin perdesini aralamayan kişilerin başarıya ulaşma noktasında sıkıntılar yaşayacağı düşüncesindeydi.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu metindeki altı çizili sözle ilişkilendirilebilir?

- A) Satranç oynarken hamlelerini iyi düşünmeli ve bu hamleleri tekrar tekrar çalışmalısın.
B) Bu çalışmada ünlü bilim adamının görüşlerinin yetersiz olduğunu ortaya koydum.
C) Bu resimdeki fırça darbelerinde âdeta yaratıcılık kokuyordu.
D) Yokuşta akmayan terin inişte gözyaşı olacağını unutma.
57. Aşağıdaki tabloda bazı halk oyunlarına dair bilgiler verilmiştir.

Oyunlar	Oyunların Özellikleri
Halay	Toplu hâlde yan yana dizilerek bir çember oluşturmak suretiyle oynanır. Dansçılar, küçük parmaklarıyla birbirlerine tutunurlar. Grubun en başında bulunan lider, açıkta olan eliyle mendil sallar. Dans yavaş adımlarla başlar, bir süre sonra hızlanır. Halay adımları genelde ayak figürlerine dayanır.
Hora	Hora oyunları çok hızlı ritimli ve kıvraktır. Ayak adımları ön plandadır. Bu tip oyunlarda kadın ve erkekler el ele ya da kol kola tutuşarak disiplinli bir biçimde oynamaktadır.
Horon	Çok hızlı omuz silkme ve ayak sallama figürleri bulunmaktadır. Horon oynayanlar, kemençeci hatta seyredenler oyun sırasında kendilerinden geçerek anlamsız sesler çıkartabilir, horoncuları gayrete getirmek için nara atabilir, tıslayabilir ya da gayret sözleri sarf edebilir.
Kaşık Oyunları	Kaşık oyununda, oyuncular ellerinde ritim aracı olarak tahta kaşıklar bulundururlar ve bu kaşıklarla oynarlar.
Teke	Sağ kol havadayken yürüme davranışına, sol kol havada iken çökme davranışına ve el çırpma bittikten sonra hoplamaya geçilerek hızlı bir şekilde bu figürlerin tekrar edilmesine dayanır.
Zeybek	Tek kişi tarafından ya da birkaç oyuncunun çember şeklinde dizilmesiyle oynanır. Zeybek, halkı koruyan cesur bir adamı temsil eder. Zeybek oynayan dansçı, kollarını omuz hizasında, elleri başıyla aynı hizada olacak şekilde iki yana doğru açar ve bazı oyunlarda kollarını dirseklerden hafifçe kırar.

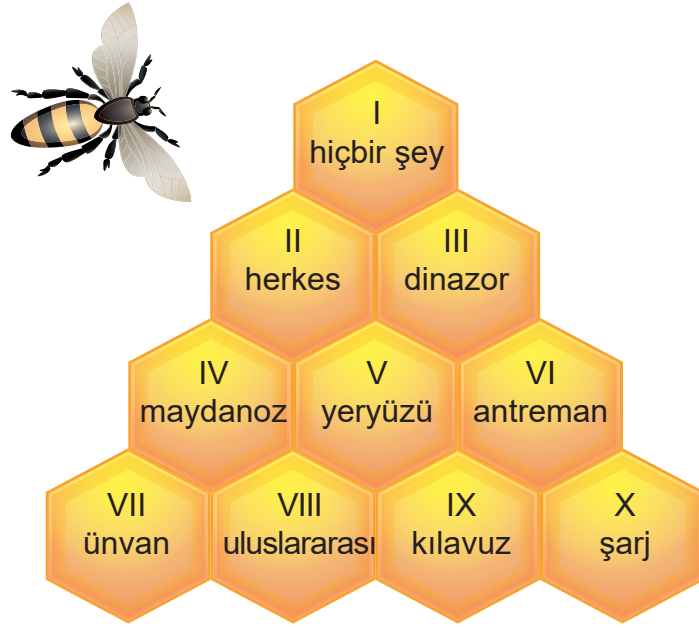
Buna göre omuz silkme davranışlarının olduğu oyunu grupla oynayan Ali Bey ve kolların farklı hareketine göre zıplama hareketleri sergileyen Ayşe Hanım hangi oyunları oynamış olabilir?

<u>Ali Bey</u>	<u>Ayşe Hanım</u>
A) Horon	Teke
B) Zeybek	Hora
C) Kaşık oyunu	Halay
D) Halay	Horon

58. Bu yazarın kitaplarını ilgiyle takip ediyorum. Kitaplarındaki karakterlerin nefesini bazen ensemde hissediyorum. Sokakta, evde ve okulda onlarla konuşuyorum. Bazı sayfalarındaki betimlemeleri ise gözümün önünde canlandırırken hayret ediyorum. Bu dünyada yaşayıp böyle bir mekân tasviri yapan başka kişi var mıdır acaba? Bunu merak etmekten kendimi alamıyorum. Dikkatimi çeken diğer bir unsur ise bu eseri alın farklı milletlerden insanlara okutun, yine aynı etkiyi yaratacaktır diye düşünüyorum. Çünkü kitaptaki olaylar ve sorunlar tek bir ülkenin değil, bütün dünyanın sorunu.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen yazarın özelliklerinden biri olamaz?

- A) Özgünlük
B) Gerçeklik
C) Evrensellik
D) Yalınlık
59. Aşağıda numaralanmış bir petek ve bu petekteki bölümler üzerinde ise çeşitli kelimeler yer almaktadır. Arının bu petekte yazım yanlış olan kelimelerin üzerine konduğu bilinmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi arının konduğu peteklerden olabilir?

- A) I - V - VI
B) II - IV - VIII
C) III - VI - VII
D) IV - VII - X
60. Bazı insanlar vardır, gökyüzündeki yıldızlar gibi etrafını aydınlatır. Bunlardan biri olan Mustafa Güzelgöz, namıdiğer “eşekli kütüphaneci”dir. Nevşehir’in Ürgüp ilçesindeki Tahsin Ağa Halk Kütüphanesinde 1944 yılında göreve başlamıştır. Kütüphanedeki kitapları tozdan arındırıp okuyucuya ulaştırmanın yolunu aramıştır. Çünkü o dönemde kitaba ulaşabilen öğrencilerin sayısı özellikle kırsal bölgelerde fazla değildi. O dönemde satın aldığı eşeğin sırtına kitapları yükleyip köy köy dolaşmıştır. Gözleri, kitaba değemeyen nice çocuğun içindeki okuma ateşini yakmıştır. Çalıştığı kurumdaki kişilerin de desteğiyle zamanla daha çok eşek alıp daha fazla yer gezmeye devam etti. 1963 yılında da ABD’de düzenlenen ve çeşitli ülkelerden yaratıcı insanların değerlendirildiği “The Lane Byrant Uluslararası İnsanlık Hizmetinde Gönüllü Takdirnamesi” almaya hak kazanmıştır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine değınilmemiştir?

- A) Bahsedilen kişiye neden “eşekli kütüphaneci” dendiğine
B) Köy köy dolaşma işinde iş arkadaşlarından yardım aldığına
C) Farklı ülkelerden uluslararası birçok ödül aldığına
D) Kitapları çocuklara ulaştırmak için neden böyle bir yol izlediğine

61. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlatıcı ağı kullanılmıştır?

- A) Eve doğru gelip içeri girdi. Dün akşam çantasına koyduğunu düşündüğü ama bir türlü bulamadığı defterini her yerde aradı. O defteri nasıl unuttuğunu bir türlü anlayamıyordu. Birden aklına ayakkabılık geldi. Evet, defteri ayakkabılığın üstünde duruyordu.
- B) Sonbahar oldukça farklı bir mevsimdir. Bir yandan ağaçlar yavaş yavaş yapraklarını dökerken diğer yandan hayvanlar sıcak yerlere doğru göç etmenin yollarını arar. İnsanlarsa yer yer sıcak, yer yer soğuk olan havaya ayak uydurmaya çalışır.
- C) Anahtarlarını alıp yola koyulmaya karar verdi. Ben de ona eşlik edecektim ama başım çok ağrıyordu. Bir de onun bu yolculuğa yalnız çıkması daha isabetli olurdu.
- D) Kitaplar bazen insana o kadar gerçekçi gelir ki... Özellikle o evrendeki mekânlar, karakterler, olaylar... Hep etrafta bunların örnekleri varmış gibidir. İşte bu benzerlikten dolayı bazen kitaptaki karakterlerle aynı evde yaşamının nasıl olacağına karar vermekte insan zorlanır.

62. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlatım bozukluğu yapılmamıştır?

- A) Pazardan aldığı meyve ve sebzeleri evde iyice yıkamalısın.
- B) Çok bilgisayar oynandığından gözleri kan çanağına dönmüş.
- C) Yüksek sesle bana bağırmaması konusunda onu uyarmıştım.
- D) Bu fidanlar zamanında ekilmediği için tutmamıştır.

- 63.** • Sokakta oynayan tiyatrocular; Nasrettin Hoca, Hacivat - Karagöz, Keloğlan, İbiş, meddah ve palyaço karakterlerinde her yeri geziyor.
- Bu ekip kamyonet kasalarını sahneye dönüştürerek 4 kişiden oluşan 3 ayrı ekiple başta çocuklar olmak üzere tüm ili eğlendiriyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin en doğru şekilde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nasrettin Hoca, Hacivat-Karagöz, Keloğlan, İbiş, meddah ve palyaço karakterlerinde oynayan bir ekip; 12 kişiyle birlikte kamyonetin üzerinde şehir şehir dolaşarak tüm halkı eğlendirmektedir.
- B) Tüm ilin sokaklarını dolaşarak oradaki halkı eğlendirmeyi amaçlayan bazı tiyatrocular; 4 kişiden oluşan 3 ayrı ekibiyle sahneye dönüştürdükleri kamyonet kasalarında Nasrettin Hoca, Hacivat-Karagöz, Keloğlan, İbiş, meddah ve palyaço karakterlerini canlandırmaktadır.
- C) Bazı tiyatrocular sokakta oynamayı sevdiği için Nasrettin Hoca, Hacivat-Karagöz, Keloğlan, İbiş, meddah ve palyaço karakterlerine girerek bir ilde yaşayan çocukları 4 kişiden oluşan 3 ekibiyle kamyonet kasasına alıp onlara tiyatro hakkında bilgiler vermektedir.
- D) Tüm ilin sokaklarında 4 kişiden oluşan 3 ekibiyle farkındalık yaratmak için Nasrettin Hoca, Hacivat-Karagöz, Keloğlan, İbiş, meddah ve palyaço karakterlerine giren bazı tiyatrocular kamyonet kasasını sahne gibi kullanıp çocuklara dersler vermektedir.

64. Aşağıda bazı kuş türleri ve bu türlerin çeşitli özellikleri verilmiştir.

 KAKADU PAPAĞANI	 CENNET PAPAĞANI	 HİNT BÜLBÜLÜ
Özellikleri: Meraklı, oyuncu ve alanını geniş tutmayı seven bir türdür. Uzunluğu: 32 cm Cana Yakınlık Derecesi: 7	Özellikleri: Uysal ve sevecen bir türdür. Uzunluğu: 18 cm Cana Yakınlık Derecesi: 6	Özellikleri: Hareketli ve çekingen bir türdür. Uzunluğu: 10 cm Cana Yakınlık Derecesi: 4
 KANARYA	 MUHABBET KUŞU	 SULTAN PAPAĞANI
Özellikleri: Meraklı ve alanını geniş tutmayı seven bir türdür. Uzunluğu: 15 cm Cana Yakınlık Derecesi: 5	Özellikleri: Hareketli ve oyuncu bir türdür. Uzunluğu: 18 cm Cana Yakınlık Derecesi: 10	Özellikleri: Oyun oynamayı seven ve sakin bir türdür. Uzunluğu: 30 cm Cana Yakınlık Derecesi: 8

Ali, Berna, Cuma, Elif, Fatih ve Sema adlı kişilerin aldıkları kuşlarla ilgili bilinenler şunlardır:

- Herkes bir farklı bir tür seçmiştir.
- Berna ve Cuma en uzun kuşları tercih etmiştir.
- Ali, cana yakınlık derecesi 5'in üzerinde olan kuşlardan birini almıştır.
- Fatih'in seçtiği kuş hareketli bir türdür.
- Sema'nın aldığı kuş, alanını geniş tutmayı seven bir türdür.
- Elif'in tercih ettiği kuşun uzunluğu 18 cm'nin altındadır.

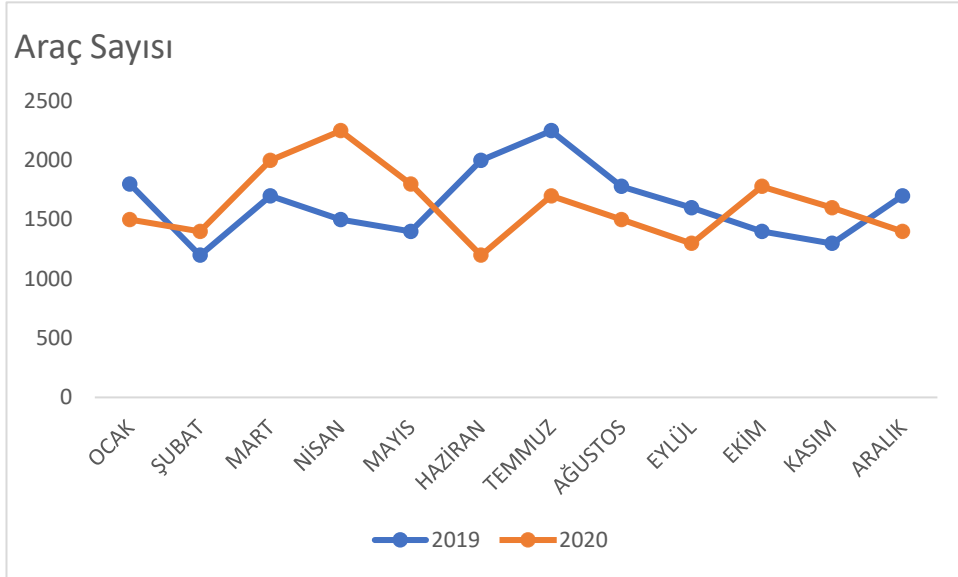
Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinde kişilerle aldıkları kuş türleri doğru eşleştirilmiştir?

	<u>ALİ</u>	<u>BERNA</u>	<u>CUMA</u>	<u>ELİF</u>	<u>FATİH</u>	<u>SEMA</u>
A)	Hint Bülbülü	Kakadu Papağanı	Sultan Papağanı	Kanarya	Cennet Papağanı	Muhabbet Kuşu
B)	Kanarya	Kakadu Papağanı	Sultan Papağanı	Muhabbet Kuşu	Hint Bülbülü	Cennet Papağanı
C)	Cennet Papağanı	Sultan Papağanı	Kakadu Papağanı	Hint Bülbülü	Muhabbet Kuşu	Kanarya
D)	Muhabbet Kuşu	Sultan Papağanı	Kakadu Papağanı	Kanarya	Cennet Papağanı	Hint Bülbülü

65. 30 Eylül 2005 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında imzalanan anlaşmaya göre Kaman Kalehöyük Arkeoloji Enstitüsünün hibe yoluyla yapımına karar verilmiştir. Bu karar, 03/06/2006 tarihli 26187 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Enstitü, Kaman'ın Çağırkan Kasabası'nda bulunmaktadır. Bu enstitünün çalışma amacı; arkeolojik kazı ve yüzey araştırmalarını yürütmek, kazı ve araştırmalardan elde edilen bilgileri ve eserleri inceleyerek bunların yayınlanmasını sağlamaktır. Ayrıca bölge halkına eski Anadolu tarihi hakkında bilgi aktarmak da bu enstitünün amaçları arasındadır.

Bu metinde aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Belli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
 - B) Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, köy vb. sözler küçük harfle başlar.
 - C) Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin (tablo, heykel, beste vb.) her kelimesi büyük harfle başlar.
 - D) Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
66. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de Ocak 2019 - Aralık 2020 tarihleri arasında bir otoparka giriş - çıkış yapan araçların sayısı aylık olarak verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) 2020'de otoparkın en yoğun kullanıldığı aylara
- B) 2019 yılında giriş-çıkış yapan araç sayısının 2020 yılındaki sayıya oranına
- C) 2019 ve 2020'de giriş-çıkış yapan araç sayısının en az olduğu dönemlere
- D) Araç sayısının en fazla olduğu yılın bir önceki ve bir sonraki yıllara oranına

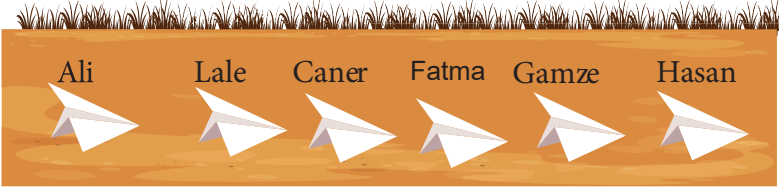

67. 1173 yılında inşasına başlanan Pisa Kulesi, 1185 yılından itibaren üçüncü katından kuzeye doğru eğilmiştir. Bu durum, zeminin yumuşak olmasından kaynaklanmaktadır. Pisa Kulesi'nin eğimi, güçlendirme çalışmaları yapılarak bir noktada sabitlenmiştir. Uzmanlar, Pisa Kulesi'nin artık daha sağlam olduğunu ve 300 yıl kadar bu sağlamlığını koruyacağını öngörmektedir.

İstanbul'un simgelerinden biri olan Galata Kulesi, dünyanın en eski kulelerinden biridir. 528 yılında Bizans İmparatoru Anastasius tarafından fener kulesi olarak yaptırılan kuleyi bugünkü hâline dönüştürenler ise 14. yüzyılda Galata'ya yerleşen Cenevizlilerdir. Cenevizliler bu sayede bölgelerini korumuş ve limanlardaki gemilerini kuleden kontrol etmiştir.

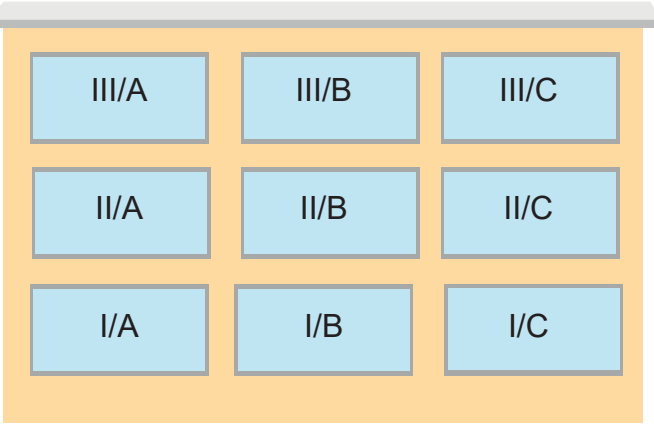
Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Açıklamaya başvurulmuştur.
C) Örnekleme yer verilmiştir.
D) Nesnel cümlelerden yararlanılmıştır.
68. Ali, Caner, Fatma, Gamze, Hasan ve Lale en uzağa kâğıt uçak atma yarışması yapmışlardır. Yarışmanın sonucuyla ilgili bilinenler şunlardır:
- Hasan, Gamze'den daha uzağa atmıştır.
 - Caner ve Fatma'nın uçakları art ardadır ve Hasan'la aralarında iki kişi vardır.
 - Ali'nin uçağı Hasan'inkinden geride, Gamze'ninkinden ileridedir.
 - Lale ve Fatma'nın uçakları art ardadır.

Aşağıdakilerden hangisinde atılan uçakların sıralanışı doğru gösterilmiştir?

- A)
- B)
- C)
- D)

69.

3 katlı bir alışveriş merkezinde dükkânlar yukarıdaki gibidir. Dükkânlarla ilgili bilinenler şunlardır:

- I/A dükkânı ayakkabıcıdır.
- Sarraf, iletişim merkezi ve perdecı farklı katlardadır.
- Giyim ürünleri satan dükkân, en üst katta değildir.
- Çiçekçi, beyaz eşya satan dükkânın solundadır.
- En altta ve en üstte bir dükkân boştur.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerin hangisi kesin olarak söylenir?

- A) I/B'deki dükkân boşsa I/C'deki dükkân perdecidir.
- B) II/C'deki dükkân sarrafısa II/A'daki dükkân çiçekçidir.
- C) III/B'deki dükkân iletişim merkeziyse II/B'deki dükkân beyaz eşya satan dükkândır.
- D) I/B'deki dükkân perdeciyse III/A'daki dükkân iletişim merkezidir.

70. Bu konunun önemini sana anlatmak için dilimde tüy bitti. Neden ödevlerini zamanında yapmıyorsun? Öğretmeni görür görmez eteklerinin tutuşacağını da iyi biliyorsun. Bilgisayarla oynayınca ağzın kulaklarına varıyor. Bir de şu ödev konusunda aynı tutarlığı göstersen daha iyi olmaz mı? Bak, paçaları sıvamanın zamanı geldi. Başarılı olmak istiyorsan çalışmalarını rayına oturtman lazım.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde geçen deyimlerden herhangi birinin anlamı olamaz?

- A) Çok sevinmek
- B) Çok telaşlanmak
- C) Hevesi çabuk geçmek
- D) Bir işi yoluna koymak

71. Matematik bir düşünce ürünüdür. Sadece teoride değil, pratikte de karşılaşılan sorunların çözümleri matematiktedir. Eski Mısırlılar Nil Nehri'nin taşma ve çekilme zamanlarını hesaplarken matematiği kullanmışlardır. Bizler bugün pek çok alanda matematikten yararlanmaktayız. Matematik; insanların problemleri tanımasını, problemi basamaklarına ayırmasını ve sonra da çözüm basamakları oluşturmasını sağlar. Matematikte bir sorunun birden çok gidiş yoluyla çözülmesi, insanlara olaylara çok yönlü bakma alışkanlığı kazandırır.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Matematik, insanlara ne gibi kolaylıklar sağlar?
- B) Sadece teoride mi matematikten yararlanır?
- C) Matematikle uğraşmak, insanları nasıl geliştirir?
- D) Bir problemin çözümünde hangi alanlardan destek alınır?

72. Kulağımızda bulunan yarım daire kanalları, vücudumuzun hareket sistemiyle ilgilidir. Bu yarım daire kanallarında “endolenf” denen bir sıvı bulunur. Kendi etrafımızda döndüğümüzde endolenf hareket etmeye başlar. Durduğumuzda ise bir süre daha dönmeye devam eder. Bir sıvıyı kaşıkla karıştırmayı bıraktıktan bir süre sonra sıvının dönmeye devam etmesi gibi durduktan sonra bir süre daha başımız döner.

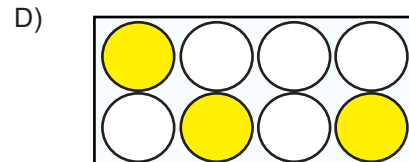
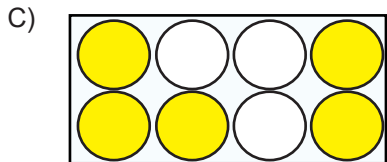
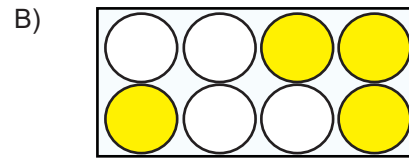
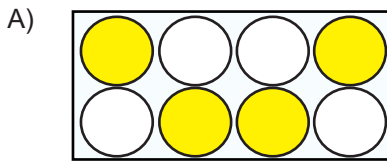
Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Kişileştirme
- B) Tanımlama
- C) Benzetme
- D) Tanık gösterme

73.

Hey, dikkat et! Ayağın takılırsa, çukura düşebilirsin.	Defteri alınca ne yaptığımı söyleyeyim: Ona şiirlerimi yazdım.	Pazarda- ki meyvelerden elma, armut, çilek; sebzelerden ise ispanak, pırasa ve turp aldı.	Onu gördü mü, ne yapacağını şaşırırdı?
Yarının nasıl olacağını bilmeden bir mut- luluk türküsü tuttur- muştu. Ama ya yarın?	T.B.M.M'nin al- dığı kararlar, bütün bir ulusun kaderini belirler.	Aman! Bir daha sakın yanıma ge- leyim deme!	Ne bana uğradı, ne de hakkımda yeni bir yazı yazdı...

Bu tabloda noktalama hatası bulunan cümlelerin yer aldığı daireler sarı ile boyandığında aşağıdaki şekillerden hangisi ortaya çıkar?

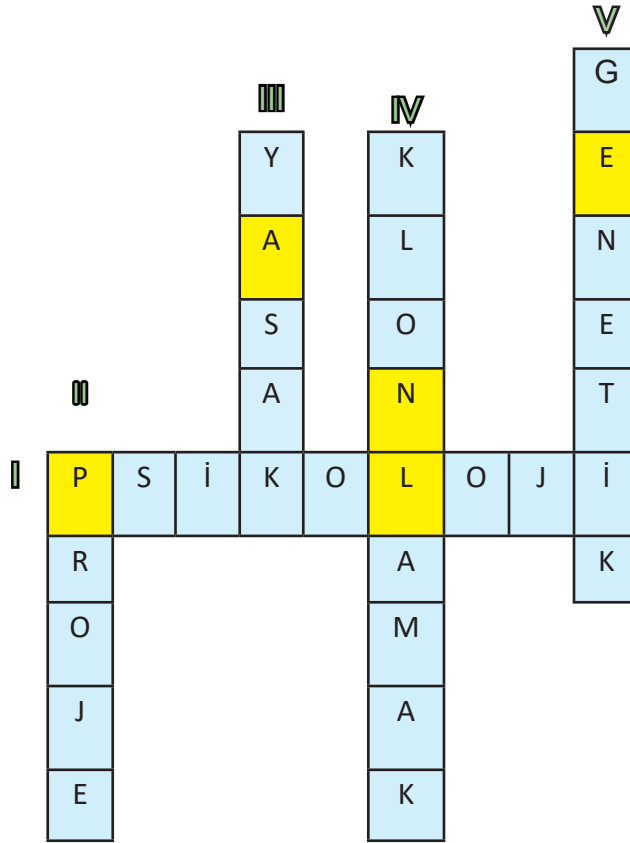
CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 1

- 1) İnsan gibi davranışlar sergileme, sayısal mantık yürütme, konuşma ve sesi algılayabilme gibi birçok yeteneğe sahip yazılımsal ve donanımsal sistemler bütünüdür.
- 2) Ktesibios, El-Cezeri, Leonardo Da Vinci, Alan Mathison Turing, John McCarthy, Marvin Minsky, Nathaniel Rochester ve Claude Shannon gibi bilim adamlarıdır.
- 3) İnsan dışındaki bir zekâ; doğal dili işleyip muhakeme edebime yeteneği ve çevresindekilerden öğrenip bunları uygun bir şekilde gösterebilme becerileri ölçülmek istenmiştir.
- 4) 1998 yılında Deep Blue adındaki bilgisayar oyunu, satranç şampiyonu Gary Kasparov'u yenebilmeyi başarmıştır. İletişim manasında ise 2014 yılında Eugen Goostman adlı bir program, 13 yaşında Ukraynalı bir çocuğu taklit etmiştir. Bu olaylar yapay zekânın düşünsel ve iletişimsel anlamda insanlara yaklaştığını göstermektedir.

ETKİNLİK 2

1	2	3	4	5
P	A	N	E	L

ETKİNLİK 3

ÇIKIŞ KAPISI

3. ÇIKIŞ

ETKİNLİK 4

1	2	3	4	5	6
D	C	B	Ç	E	A

ETKİNLİK 5

1	2	3	4	5	6
c	ç	e	a	b	d

ETKİNLİK 6

	Sebe- Sonuç	Amaç- Sonuç	Koşul
1		✓	
2			✓
3	✓		
4		✓	
5			✓
6		✓	
7	✓		
8	✓		
9			✓

ETKİNLİK 7

1	Cesaret
2	Telaş
3	Cömertlik
4	Sevinç
5	Şaşkınlık içinde olmak
6	Kibir
7	Tecrübe
8	Şımarıklık

ETKİNLİK 8

1. METİN
BİYOĞRAFI

2. METİN
OTOBİYOĞRAFI

ETKİNLİK 9

1. Şiir: Doğa Sevgisi

2. Şiir: Memleket Sevgisi

ETKİNLİK 10

1. ŞİİR: BENZETME

2. ŞİİR: TEZAT (KARŞITLIK)

3. ŞİİR: KİŞİLEŞTİRME

4. ŞİİR: KONUŞTURMA

ETKİNLİK 11

CÜMLELER	DOĞRU YAZIMI
1. Bilim ve teknolojiye gerekli önemi vermeyen toplumlar yeni <u>birşey</u> üretemezler.	bir şey
2. Uzaktan eğitim sürecinde sınavlarımızı <u>çevrimiçi</u> ortamda 17 Aralık'a kadar tamamlamalıyız.	çevrim içi
3. <u>Akşam üstüne</u> doğru ödevlerimi tamamlayıp biraz televizyon seyredeceğim.	Akşamüstüne
4. Söylediğin kelimelerin anlamını <u>TDK'dan</u> yararlanarak bulabilirsin.	TDK'den
5. <u>Eşortmanlarını</u> giyip antrenman yapmak için spor salonuna gitmelisin.	Eşofmanlarını
6. İstenen <u>dökümanları</u> en kısa zamanda iş yerine getirmelisin.	dokümanları
7. Ramazan Bayramı'nda <u>müsayit</u> olduğun bir zaman diliminde yanıma gelebilirsin.	müsait
8. Herkes <u>süprizlere</u> açık olmayabilir.	sürprizlere
9. Öğretmenlerimiz, bizi okuma konusunda <u>teşfik</u> etmek için ellerinden geleni yapıyordu.	teşvik
10. Onun takdir ettiğim birçok özelliği vardı.	takdir
11. Cacabey Medresesi, Nurettin Cibril Bin Cacabey tarafından 1271-1272 yıllarında bir <u>gözlem evi</u> olarak yaptırılmıştır.	gözlemevi
12. Mademki o ile <u>seyehat</u> edecektin bana neden haber vermedin?	seyahat
13. Şoförler <u>git gide</u> artan kar yağışı karşısında dikkatli olmalıdır.	gitgide
14. "Kaplumbağa Terbiyecisi" <u>Tablosu</u> 1906 yılında Osman Hamdi Bey tarafından yapılmıştır.	tablosu
15. Kırşehir'in Kaman <u>İlçesinde</u> yer alan Baran Dağı'nın eteklerinde küçük bir köy bulunur.	ilçesinde
16. Aliye Hanım, Tuz Gölü'ne yakın bir köyde ikamet eden akrabalarını ziyarete gittiğinde telefonuna <u>artarda</u> gelen bildirimleri takip etmekte zorlanıyordu.	art arda

ETKİNLİK 12

Arabacı B... 'a yaklaştığını söylüyor, ikide bir fırsat olarak arabanın içine doğru başını çeviriyordu.

X

ETKİNLİK 13

1) Kapıyı heyecanla açtı (.) Mehmet Bey (') e (:) (—) Seni gördüğüme çok sevindim (,) dedi (.)
2) Ordular (!) İlk hedefiniz Akdeniz(')dir (,) ileri (!)
3) 19(.)06(.)2020 tarihinde ikinci dönem sona erecek (.)
4) Pazardan elma (,) armut (,) muz ve kivi aldı (.)
5) Bunları manavdan mı (,) marketten mi (,) evden mi aldın (?)

ETKİNLİK 14

Sorular	Evet	Hayır
1)	✓	
2)	✓	
3)		✓

ETKİNLİK 15

IV - II - III - I

ETKİNLİK 16

1	2	3	4	5	6	7	8
B	E	B	A	B	Ç	C	D

ETKİNLİK 17

1) Pazarda sebze ve meyvenin fiyatları oldukça yüksekti.
2) Saçları uzayan Ali, berbere gitti.
3) Daha kitaplarım evimize gelmemişti.
4) Onun iyi not alamayacağını hepimiz biliyorduk.
5) Sınıfında çekingen davranmamalı, girişken olmak için çabalamalısın.
6) Eksi otuz derecedeki havalara alışmak zor.
7) Balıklar dışarıda çok kaldığı için bozulmaya başlamıştı.
8) Eminim okula benden önce gitmiştir.
9) Bir daha yanına uğrayacağım.
10) Yapılan tüm itirazlara kulak tıkamıştı.

ETKİNLİK 18

Ahmet'le üç dört yıldan beri tanışıyoruz. Ahmet, o apartmanın karşısındaki küçük bir evde ailesiyle yaşırdı. Ahmet'in; annesi, babası ve bir de kardeşi vardı. Kardeşlerden küçüğü de Ahmet'ti. Ahmet, mahallede top oynamayı çok severdi ama topla fazla oynadığı için hiç kimse onu takımına almak istemezdi. Bir gün ona topla fazla oynamaması gerektiğini söyledim. Söylediklerime kulak kesilmesine rağmen beni dinlemeyeceğini çok iyi biliyordum.

ETKİNLİK 19

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ğ	E	D	B	C	Ç	F	A	I	G

ETKİNLİK 20

Metnin Konusu
Gelişen teknolojinin olası zararları

Metnin Ana Fikri
Teknoloji, uygun bir şekilde kullanılmazsa kötü emelleri olan kişilerin elinde ciddi bir suç aleti olur.

ETKİNLİK 21

Cümleler	Ulaşılır	Ulaşılmaz
1) En az satılan kitapların konusu felsefe ve mizahtır.	✓	
2) Edebî kitapları daha çok kız öğrenciler almıştır.		✓
3) Satın alınma oranlarına göre yıl boyunca en az felsefi ve mizahi konulu kitaplar satılmıştır.		✓
4) Ülkemizde tarih konulu kitaplara kişisel gelişim kitaplarından daha az para harcanmaktadır.		✓
5) Tarihi kitaplara mizahi kitaplardan daha çok para harcanmıştır.		✓

ETKİNLİK 22

İfadeler	D/Y
1) "Dünkü maçta hava o kadar soğuktu ki anlatamam." cümlesinde "ki"nin yazımı doğrudur.	D
2) "TBMM, 23 nisan 1920 tarihinde açıldı." cümlesinde tarihin yazımı yanlıştır.	D
3) "Filmi hem o hemde onun kardeşi izlemiş." cümlesinde "de"nin yazımı doğrudur.	Y
4) "Orta Çağ, batıda gerileme dönemiyken doğuda yükselme dönemidir." cümlesinde yazım yanlışı vardır.	D
5) "Osman Hamdi Bey'in 'İstanbul Hanımefendisi' Tablosu yüksek bir fiyattan alıcı buldu." cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	Y
6) "Türkçedeki bazı kelimelerin anlamını bilmek için sözlüğe bakmalısın." cümlesinde yazım yanlışı vardır.	Y
7) "Anadolu'nun güneyindeki küçük bir ile seyahat edeceğiz." cümlesinde yazım yanlışı yoktur.	Y
8) "Bugün yüz yirmi iki soru çözüp akşam da Küçük Ağa'yı okuyacağım." cümlesinde yazım yanlışı vardır.	Y
9) "Düşe, kalka yanıma gelen Mehmet, kırtasiyeden aldığı kitapları, defterleri, kalemleri ve diğer şeyleri bana heyecanla gösterdi." cümlesinde noktalama hatası vardır.	D
10) "Medrese Mahallesi'ndeki dükkânda o çok sevdiğin kalemleri bulabilirsin." cümlesinde yazım yanlışı vardır.	Y

ETKİNLİK 23

- 1) Aç doymam, tok acıkmam sanır.
- 2) Bakmakla usta olursa kediler kasap olurdu.
- 3) Cahile laf anlatmak deveye hendek atlatmaktan güçtür.
- 4) Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz
- 5) Demir tavında dövülür.
- 6) Deniz dalgasız olmaz, gönül sevdasız olmaz.
- 7) Eğreti ata binen tez iner.
- 8) Gezen ayağa taş değer.
- 9) Her ağaçtan kaşık olmaz.
- 10) Rüşvet kapıdan girince insaf bacadan çıkar.

ETKİNLİK 24

1. METİN
III

2. METİN
IV

ETKİNLİK 25

1. METİN
1. KİŞİ AĞZI

2. METİN
3. KİŞİ AĞZI

ETKİNLİK 26

- 1 Tanımlama
- 2 Sayısal Verilerden Yararlanma
- 3 Karşılaştırma
- 4 Benzetme
- 5 Tanık Gösterme

ETKİNLİK 27

1. METİN
Öyküleme

2. METİN
Betimleme

3. METİN
Açıklama

4. METİN
Tartışma

ETKİNLİK 28

Judo, su altı, paraşüt, jimnastik, halter ve yüzme şampiyonlukları bulunan emekli su altı timi komandosu Namık EKİN, su altında 24 saatte 34 bin 800 metreden fazla yüzerek Dünya rekorunu kırmıştır.

Kırşehir’de doğan ve 14. yüzyıl Anadolu sahasında yetişmiş ünlü tasavvuf şairlerinden olan Âşık Paşa’nın Türk dili ve edebiyatı açısından en önemli eseri Garibname’dir.

12. yüzyılda Anadolu Selçuklu Sultanı Kılıçaslan’ın oğlu II. Gıyaseddin Keyhüsrev zamanında yapılan, minaresindeki mavi çiniler nedeniyle halk arasında “cıncıklı” camii adı ile anılan Cacabey Medresesi, Kırşehir’de yer almaktadır.

29. A	40. A	51. A	62. A	73. C
30. B	41. A	52. D	63. B	
31. C	42. D	53. D	64. C	
32. D	43. C	54. C	65. B	
33. C	44. A	55. C	66. D	
34. C	45. A	56. C	67. C	
35. D	46. B	57. A	68. C	
36. B	47. B	58. D	69. B	
37. D	48. D	59. C	70. C	
38. A	49. C	60. C	71. D	
39. D	50. D	61. C	72. D	

meb.gov.tr